THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXII Kaina 20 c. PIRMADIENIS — MONDAY, RUGPIŪTIS — AUGUST 14, 1978 Nr. 189

PALAIDOTAS POPIEŽIUS PAULIUS

Roma. — Šeštadienį buvo palaidotas popiežius Paulius VI-sis. Gedulingos pamaldos pirmą kartą įvyko atvirame ore, šv. Petro aikštėje, pamaldas stebint ne tik 250,000 piligrimų, bet visame pasaulyje jas matant milijonams žmonių televizijos transliacijose. Šv. Mišias laikė 113 kardinolų.

Popiežiaus laidotuvėse dalyvavo tūkstančiai svečių iš užsienio. Jis buvo ne tik katalikų Bažnyčios popiežius, bet ir Vatikano valstybės galva. Amerikos delegacijoje buvo ir prezidento Carterio žmona Rosalyn Carter, Massachusets senatorius Edward Kennedy, New Yorko gubernatorius Hugh Carey ir kt. Dalyvavo ir Ispanijos karalius Carlos ir daug kitų žmonių. Italijos policija sumobilizavo tūkstančius pareigūnų saugoti užsienio svečius iš daugiau 100 delegacijų.

Praėjusį penktadienį buvo paskelbtas popiežiaus Pauliaus testamentas, parašytas 1965 m. birželio 30 d. Testamentas buvo papildytas 1972 ir 1973 m. jame popiežius teikia "mirštančio popiežiaus palaiminimus 700 milijonų katalikų." Ypatingas dėmesys testamente skiriamas jaunimui, kenčiantiems ir visiems, ieškantiems teisingumo ir tiesos.

Ponia Rosalyn Carter pareiškė spaudai, kad jos vyras, prezidentas Carter vadino popiežių "dvasiniu švyturiu", kuris paliko pasaulį geresnį, negu rado. Jo pasiges ne tik Amerikos katalikai, bet žmonės visame pasaulyje.

Pasaulio spauda, net kairiųjų ir kitatikių, pabrėžė popiežiaus Pauliaus žmoniškumą. Prisimenama, kaip jis verkė, pamatęs Indijoje Kalkutos miesto vargšus, pabrėžiami jo žodžiai, pasakyti Kolumbijos kaimiečiams, kai Jis ten lankėsi. Spauda prisiminė popiežiaus kuklumą, jo žodžius Jungtinėse Tautose prieš karus. Žymiausias Popiežiaus palikimas yra: taika, teisingumas, pasigailėjimas, kuklumas, atlaidumas, rašo Chicago "Sun Times". Net ir Italijos komunistų partija paskelbė ir išklijavo Romoje sieninius plakatus, kur išreiškiamas skausmas ir gailestis dėl Popiežiaus mirties ir Jis giriamas, kaip taikos apaštalas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Buvusi Alabamos gubernatoriaus žmona Cornellia Wallace paskelbė, kad ji pakeitė nuomonę ir į gubernatoriaus vietą nekandidatuos. Jos buvęs vyras nepritaria jos kandidatūrai, o be jo paramos, ji neturinti rinkimų kampanijai lėšų.

— Amerikoje sumažėjo taxi - automobilių skaičius. Pernai taxi vairuotojai turėjo 3.4 bilijonus keleivių ir padarė 12 bil. mylių. Iš viso Amerikoje yra 5,381 taxi bendrovė su 634,000 vairuotojais. Prieš trejis metus jų buvo 28,000 daugiau.

— Pajamų mokesčių įstaiga (Internal Revenue Service) pernai tyrinėjo savo 13,579 tarnautojus ir surado, kad 946 iš jų sukčiavo apskaičiuodami savo pačių pajamas.

— Į klausimą, ar tau patinka tavo darbas, amerikiečiai atsakė taip: 59 nuoš. — patinka, 28 nuoš. — labai patinka, 10 nuoš. — nepatinka ir 3 nuoš. — labai nepatinka.

— Prekybos departamento statistika sako, kad pernai amerikiečiai kelionėms į kitus kraštus išleido 11.9 bil. dol. Iš tos sumos kelionėms išleista 4.4 bil. dol., o kiti pinigai, — pragyvenimui, dovanomis ir pan. Iš viso į užsienį keliavo 7.4 milijonai amerikiečių, daugiausia turistų iš Amerikos sulaukė: Meksika, Kanada, Anglija, Italija ir Prancūzija.

— Šiais metais 4.3 milijonai amerikiečių švęs savo 21-mą gimtadienį. Tiek naujagimių buvo 1957 metais, rekordinis bet kurių metų gimimų skaičius.

Egiptas planavęs naują karą

Tel Avivas.— Izraelio laikraštis "The Jeruzalem Post" paskelbė, kad prezidentas Carteris skubėjo sušaukti Camp David susitikimą su Izraelio premjeru Beginu ir Egipto prezidentu Sadatu, nes buvo gauta žinių, kad Egiptas ruošia karines jėgas naujam Izraelio puolimui.

Amerikos žvalgybos žiniomis, Egiptas planavęs pradėti naują karą spalio mėn. Tai sužinojęs prezidentas Carteris nutaręs kviesti pasitarimą taikos reikalais.

Saudi Arabijos sosto įpėdinis Fahd praėjusį ketvirtadienį susitiko skrajojantį JAV ambasadorių Alfred Atherton ir jam pareiškė, kad, Saudi Arabijos manymu, reikia sveikinti prezidentą Carterį pasiėmusį tarpininko vaidmenį. Camp David susitikimas būsiąs didelis žingsnis į teisingą taiką Viduriniuose Rytuose.

Rašytojas nebevyks į Maskvą

Washingtonas. — Žymusis amerikietis rašytojas Leo Uris, protestuodamas prieš sovietų valdžios iškeltus procesus žmogaus teisių gynėjam ir jų nuteisimą sunkiomis kalėjimo bausmėmis, atšaukė šių metų rudenį numatytąjį vizitą į Sovietų Sąjungą. Rašytojas Leo Uris, kurio knygos "Exodus", "Trejybė" ir kitos yra pagarsėjusios visame pasaulyje, savo leidėjui pasiųstame laiške išreiškia pasibiaurėjimą barbariškomis represinėmis priemonėmis, kuriomis sovietai susidoroja su žmogaus teisių bei laisvių gynėjais. Sovietų iškelti teisiminiai procesai prieš disidentus, pažymi rašytojas, yra ne kas kita, kaip papraščiausias pasityčiojimas iš elementariausių teisingumo dėsnių. Leo Uris pažymi, jog jis sutiktų nuvykti į Sovietų Sąjungą tik tuo atveju, jeigu sovietų valdžia jam leistų nevaržomai susitikti su disidentais. Dabartinėmis aplinkybėmis, mano vizitas Sovietų Sąjungoje teapsunkintų šių ryžtingos dvasios žmonių jau ir taip sunkią padėtį.

Ligoninėse buvo 34 mil. žmonių

Washingtonas. — Sveikatos statistikos centras paskelbė, kad pernai per Amerikos ligonines perėjo 34 milijonai žmonių. Pastebėta, kad ligoninėse daugiau gydėsi moterys, negu vyrai, tačiau vyrai praleido daugiau laiko. Moterys vidutiniškai praleido po 7.2 dienas ligoninėje, o vyrai — po 8.1. Pernai ligonines perėjo 700,000 vaikų, iš kurių 51 proc. buvo berniukai. Vidutiniškas sirgimo ligoninėje laikas vaikams buvo 4.4 dienos.

Komunistinės Kinijos kariniai ekspertai nekartą buvo į Vakarų Vokietiją atvykę, prašydami jiems parduoti moderniškų ginklų. Čia jie apžiūri vieno moderniško lėktuvo modelį.

Riaušės Irane

Teheranas. — Irano vyriausybė pasiuntė karinius dalinius į istorinį Isfahano miestą, kur praėjusį penktadienį kilo riaušės. Kareiviai tuoj užėmė svarbiausias miesto vietas ir riaušes nuramino.

Istafanas yra plieno liejyklų ir pramonės miestas, kuriame gyvena ir apie 12,000 amerikiečių. Vietinis Amerikos konsulatas patarė amerikiečiams neišeiti iš namų, kol neramumai tęsis. Malšinant riaušes penki Irano policininkai buvo sužeisti, o maištininkų žuvo 5 ir 40 sužeistų.

Irano vyriausybė kaltina komunistus, kurie prisidengę religinių organizacijų vardu, sukėlė riaušes ir bankų bei krautuvių plėšimą.

Protestantų protestas

Bonna. — Vakarų Vokietijos protestantų Bažnyčios bendrame pareiškime pasmerkė sovietų iškeltas teismo bylas disidentam, pažymėdamos, jog disidentų nuteisimai akivaizdžiai pažeidžia Helsinkio konferencijos baigiamajame akte paskelbtus žmogaus teisių bei laisvių principus. Vakarų Vokietijos protestantų Bažnyčių pareiškimas, smerkiantis sovietų represines priemones prieš disidentus, buvo išleistas Vakarų Berlyne, čia pasibaigus Vokietijos protestantų Bažnyčių Tarybos posėdžiam. Helsinkio konferencijoje prisiimtų įsipareigojimų pažeidimai, pažymima pareiškime, trukdo Europos tautų suartėjimo procesui. Yra neleistina kaltinti ir bausti asmenis, pažymi Vokietijos protestantų Bažnyčių taryba, kurie reikalauja, kad būtų pilnai įgyvendinti Helsinkio konferencijoje prisiimti iškilmingi įsipareigojimai.

Amerikoje trumpėja darbo laikas

Washingtonas. — Amerikos darbininkų savaitinis darbo laikas per praėjusius metus vidutiniškai siekė 36 val. per savaitę. Statistika įtraukia ir vadinamus "baltos apykaklės" darbuotojus. Spėjama, kad per ateinantį dešimtmetį darbo savaitė dar sumažės iki 35 valandų. Vis ilgėja poilsio ir atostogų laikas. Jau per 23 mil. darbininkų pernai turėjo trijų savaičių atostogų vidurkį.

Namibija, buv. kolonija pietvakarių Afrikoje, taps nepriklausoma valstybe. Tai labai turtingas metalais ir kitomis gėrybėmis kraštas. Čia matome cinko kasyklas.

ĮVAIRIAIS BŪDAIS TELKIAMOS LĖŠOS

Kanadiečiai loterijoms išleidžia per metus bilijoną dolerių

Toronto. —Kanados laikraščiai, tarp jų ir "Tėviškės Žiburiai" skelbia apie vis labiau žmonių dėmesį Kanadoje pagaunančias loterijas, kuriom pradžią davė federalinės vyriausybės įvesta vadinama olimpinė loterija 1976 m. olimpiados deficitui išlyginti. Dabar ji vadinama Loto Canada vardu. Didžioji dalis eina olimpiados išlaidoms, kita dalis krašto sporto reikalams ir dar viena dalis, paskirstoma valstijom, pagal parduotų bilietų skaičių. Šiuo metu atsirado dar net kelios provincinės loterijos, kurios sukėlė įtampa su Ottawa, kuri Loto Canada bilietus pardavinėja visoj Kanadoj, provincijoms atiduodama tik labai nežymią pelno dalį. Provincijos tikėjosi, kad "Loto Canada" užsibaigs 1979 m., tačiau dabar niekas nekalba apie jos sustabdymą. Priešingai — šį rudenį Ottawa žada įvesti dar vieną loteriją, kurion bus įjungti elektroniniai skaitytuvai. Kanadietis, už dolerį nusipirkęs bilietą, pats galės pasirinkti jo numerį, kuris bus perduotas skaitytuvams ir pasiekčs jų centrą Ottawoje.

Premijos bus išmokamos, kai pasirinktas numeris sutaps su laimikius numatančiais numeriais centriniame skaitytuve. Šiam Ottawos žingsniui pirmoji pasipriešino Britų Kolumbija, uždrausdama "Loto Canada" bilietų pardavinėjimą savo teritorijoje. Panašių priemonių gali imtis ir Ontario provincija, įžiūrėdama varžovą savo "Wintario" loterijai, kurios bilietai taip pat pardavinėjami po dolerį.

Loterijų karštligei kanadiečiai dabar kasmet išleidžia apie bilijoną dolerių, kurių beveik pusė tenka loterijų organizatoriams. Tokio netikėto pajamų šaltinio, atrodo, nenori atsisakyti nei federacinė, nei provincinės vyriausybės, viliojančios kanadiečius tapti milijonieriais. Už laimikius jos netgi neatskaito pajamų mokesčio.

● **Amerikoje 1975 m. amerikiečiai rūkydami išleido 14 bil. dol., surūkyta 620 bil. cigarečių.**

Lenkai susirūpino Vyslos upe

Varšuva. — Lenkijos vyriausybė paskelbė ilgų metų, brangiai kainuosiantį projektą sutvarkyti Lenkijos upę Vislą, angliškai žemėlapiuose vadinamą Vistulą. Komunistų partijos vadas Adward Gierek, paskelbdamas planą, naudojo ne tik technologinius terminus ir ekonominius tikslus, bet ir gausiai pagrindė su manymą istoriniais, patriotiniais motyvais. Visla lenkams yra, kas lietuviams - Nemunas. Dar neseniai ši upė teikdavo gyventojams atgaivą vasaros karščių metu, viliodavo meškeriotojus ir atostogautojus.

Paskutiniais dešimtmečiais blogas planavimas ir nerūpestingumas pavertė Vislos upę mažai reikalinga, užteršta vandens srove. Visla laikoma nešvariausia Europos upe.

Valdžios planas siekia išvalyti, pagilinti Vislos dugną, įsteigti 12 uostų ir 25 transporto taškus, įrengti kurortinius parkus ir poilsio vietas. Vislos vandenys neš Silezijos anglis į Baltijos jūros uostus. Iki 1995 metų Vislos upė bus sujungta su Oderio upės aukštupiu ir aptarnaus Liublino ir Rybniko anglies kasyklas. Dar tolimesnėje ateityje būsią galima Vislą sujungti su Dunojumi.

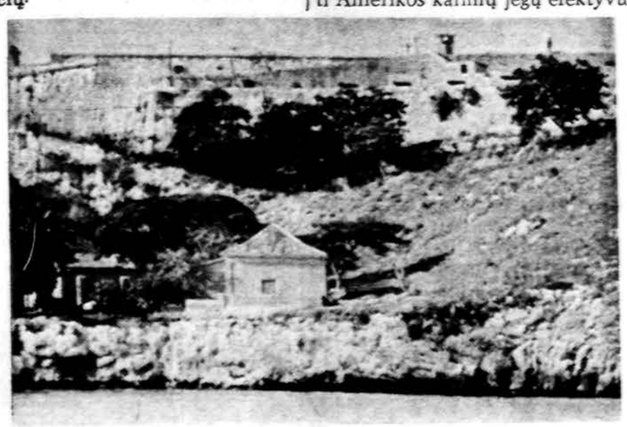

Vienas iš daugelio kalėjimų Kuboje, kur Castro laiko daugybę politinių kalinių.

Draugystės ryšiai

Londonas. — Anglijoje vyksta anglikonų vyskupų visuotinis suvažiavimas. Pagrindinė suvažiavimo tema — "Vyskupo vaidmuo ir uždaviniai šiuolaikiniame pasaulyje" Reiškiama viltis, kad Lambetho konferencija sudarys dar palankesnes sąlygas glaudžių draugystės ryšių išplėtimui tarp katalikų ir anglikonų Bažnyčių. Canterbury vykstančioje Lambetho konferencijoje, kuri užsitęs ligi rugpiūčio 13 d., dalyvauja daugiau negu keturi šimtai vyskupų, atstovaujančių visom pasaulio anglikonų bendruomenėm, kuriom priklauso apie 60 milijonų tikinčiųjų. Konferencijoje dalyvauja ir katalikų Bažnyčios stebėtojai.

Parinko erdvių mokslininkus

New Yorkas. – Erdvių administracija parinko keturis mokslininkus, kurie atliks tyrimus erdvėse 1981 m., erdvių laboratorijoje Spacelab 2. Tarp parinktųjų yra viena moteris. Parinktieji yra Loren W. Acton, 42, Palo Alto, Calif.; John - David F. Bartoe, 33, Reston, Va.; Dianne K. Prinz, 39, Alexandria, Va., ir George W. Simon, 33, Alamagordo, N.M.

Atšaukė automobilius

Dearborn, mich. — Fordo automobilių bendrovė atšauks iš rinkos apie 400,000 automašinų, 1978 m. Mercury Zephyrs ir Fairmons modelius, dėl esamų trūkumų langų valytuvuose.

NARKOTIKAI JAV ARMIJOJE

Washingtonas. — Neseniai V.. Vokietijos spaudoje pasirodė žinios apie Amerikos kareivių moralės problemas. Pasirodo, kad amerikiečių kareiviai V. Vokietijoj naudoja įvairių narkotikų. Atstovų Rūmų narkotikų piktnaudojimo ir kontrolės reikalams komitetas pravedė savo atskirus tyrimus ir nustatė, kad tikrai kariuo menėje yra labai gyva narkotikų problema.

Atstovas Glenn English, tyrinėjęs narkotikų klausimą Vokietijoje stovinčioje Amerikos kariuomenėje, nustatė, kad šiuo klausimu domisi ir Rytų Vokietijos komunistinės įstaigos. Komunistai yra suinteresuoti, kad amerikiečiai sunaudotų kuo galima daugiau heroino, kokaino, marijuanos ir kitų kenksmingų narkotikų. Sakoma, kad komunistų milicija net laisvai praleidžia narkotikų agentus, spekuliantus, jei yra įrodymų, kad narkotikai skiriami amerikiečiams kareiviams.

Ar galės kariai atlikti pareigas

Paskutiniai gynybos departamento tyrinėjimai parodė, kad marijuaną Amerikos kariuomenė je naudoja 210,000 karių. Apie 7 nuoš. prisipažino naudoję ir "kietesnius" narkotikus. Europoje laikomoje kariuomenėje stipresnius narkotikus yra naudoję 8 nuošim. kareivių.

U.S. News žiniomis, Amerikos karo laivyne marijuana yra naudoje 40 nuoš. karių. Iš viso 9,435 kariai yra naudoję nelegalius nar kotikus. Kyla klausimas, ar narkotikų vartojimas galį pakenkti kariuomenės paruošties stoviui ir kovingumui?

Kongreso spaudžiamas, Pentagonas yra įsteigęs specialią įstaigą narkotikų problemai. Jos vadu paskirtas generolas John Johns. Jo uždavinys yra nustatyti, kiek narkotikų problema gali pakenkti Amerikos karinių jėgų efektyvumui. Į šį klausimą yra daug atsakymų. Kai kurie dalinių vadai tvirtina, kad marijuanos rūkymas nėra pavojingesnis už alkoholio gėrimą. Į tai atsako Baltųjų Rūmų specialistas Lee Dogiloff. Jo nuomone, nesvarbu, ar karys girtas ar jis pasigėręs nuo kanapių. Svarbu, kad jis negali atlikti savo pareigų.

Kongreso tyrinėjimuose buvo apklausinėti įvairių dalinių karininkai. Į klausimą, ar jų kareiviai gali atlikti pareigas, turint galvoje narkotikų įtaką, 63 nuoš. atsakė, kad — gali, o 34 nuoš. pripažino, kad kareiviai pareigų atlikti negali.

Narkotikai ir atomas

Kilo ir tokia abejonė: ar narkotikų naudotojai negalėtų pradėti atominio karo, paspausdami narkotikų įtakoje, tam tikrą branduolinių ginklų mygtuką. Pentagonas pripažino, kad iš 115,855 rūpestingai atrinktų karių, priskirtų prie branduolinių ginklų, prieš metus teko pašalinti 1,474 karius, nes jie naudojo narkotikus.

Tyrimai tarp "Midway" lėktuvnešio įgulos narių parodė, kad 20 nuoš. iš patikrintų karių buvo naudoję opiumo narkotikus. Europoje esančios Amerikos kariuomenės statistika rodo, kad ten mirtingumas nuo per didelės dozės heroino buvo tris kart didesnis negu Amerikos miestuose.

Kongreso narys Glenn English (dem. iš Oklahomos) pastebėjo: "Nėra jokios abejonės, kad kareivių narkotikų naudojimas turi blogą įtaką kariuomenės pajėgumui. Ginklai darosi vis komp likuotesni ir reikia vis mažiau kareivių jiems aptarnauti, taigi ir vienas kareivis jei jis elgiasi nerūpestingai, narkotikų įtakoje, gali padaryti daug žalos."

Namų savininkai

Washingtonas. — Beveik du trečdaliai Amerikoje esančių namų yra atskirų šeimų nuosavybės. Pagal nuosavybių pardavėjų organizacijos skelbiamą statistiką, Amerikoje 55 milijonai pastatų yra šeimų nuosavybės. Iš to skaičiaus 12 mil. pastatų yra nupirkti kaip "antrieji" namai arba kaip pinigų investavimo pirkiniai.

Išleista spaudai

New Yorkas. — Pernai amerikiečiai išleido apie 4 bil. dol. laikraščiams, žurnalams ir pigioms, popierinių aplankų, knygoms pirkti. Žurnalams amerikiečiai išleido 925,000 dol. o laikraščiams apie 2 bil. dol. "Drug Topics" žurnalo žiniomis, apie 20 nuoš. laikraščių, žurnalų ir knygų buvo pirkta vaistinėse (draugstores).

KALENDORIUS

Rugpiūčio 14 d.: Demetrijus, Anastazija, Grintautas, Pajauta.

Rugpiūčio 15 d.: Tarcizijus, Kimbanija, Utenis, Augilė.

Saulė teka 5:56 v., leidžiasi 7:54 v.

ORAS

Chicagoj ir apylinkėse šiandien tvanku, temperatūra apie 90 l. Laukiama lietaus ir perkūnijos.

Australijos lietuvis R. Gulbinas ir Los Angeles lietuvaitė susituokė Los Angeles. Po vestuvių išvyko Australijon, kur jiedu nuolat gyvens.

Nuotr. L. Kanto

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

VYDŪNO TUMO MOKSLO KELIAI

Vydūnas Tumas iš Los Angeles, Calif. šį pavasarį su ypatingais pažymėjimais baigė Amerikoj labai garsų Californijos Santa Cruz universiteto humanitarinių mokslų fakultetą, gaudamas iš anglų ir rusų kalbų bakalauro diplomą. Vydūnas 1966 metais kaip garbės mokinys baigė Šv. Kazimiero parapijos mokyklą su lietuvių kalba. Tais pačiais metais pirmuoju mokiniu baigė ir vokiečių privatinę mokyklą su vokiečių kalba. 1971 metais, kaip garbės moksleivis baigė Lojolos aukšt. mokyklą, Los Angeles.

Pradėjo studijuoti pasaulinę palyginamąją literatūrą Fullertono ir Californijos universitetuose — UCLA. Kadangi turėjo nepaprastai gerus mokslo pažymius, jam pasisekė po sėkmingų konkursinių egzaminų įstoti į Amerikoj žinomą Californijos Santa Cruz universitetą, kur studijavo kalbas ir literatūrą.

Į Santa Cruz universitetą tegali pakliūti studentai tik su "A" mokslo pažymiais ir turi įrodyti "Leadership" sugebėjimus. Vydūnui pasisekė "Leadership" įrodyti, nes, būdamas dar gimnazistu, pradėjo rašyti eilėraščius, kuriuos spausdino Loyolos Highschool leidžiamame literatūros žurnale. Be to, skaitė viešai savo sukurtus eilėraščius įvairiuose amerikiečių ir lietuvių parengimuose. 1972 metais skaitė savo kūrybą ir Chicagoje lietuvių jaunimo kongrese.

1972 —73 metais Kultūros pažinimo tikslais aplankė Vakarų ir Rytų Europos šalis: Angliją, Austriją, Belgiją, Daniją, Olandiją, Čekoslovakiją, Prancūziją, Italiją, Lenkiją, Lichtenšteiną, Norvegiją, Lietuvą, Švediją, Sovietų Sąjungą, Šveicariją, Vengriją, Vokietiją. Grįžęs iš užsienio, tęsė savo pradėtas studijas Santa Cruz universitete. Californijos Irvine un-te prie rusų studijų instituto išmoko raštu ir žodžiu rusų kalbą. Pradėjo privačiai mokytis rusų kalbą pas kalbininką Harvardo un-to prof. dr. Meyer, kuris kalba apie 16 kalbų, tarp jų gerai kalba lietuviškai.

Vydūnas Californijos u-te dalinai išmoko raštu ir žodžiu kiniečių kalbą ir išklausė kiniečių meno istoriją. 1974 metais prieš Kalėdas išleido savo poezijos pirmąjį leidinį:

"Driving by a Newstand
After Being out at the Pier".

Atspausdino Santa Cruz u-to leidykla Cowell Press mokslo reikalams.

Eilėraščiai yra parašyti "Sistinos" eiliavimo forma. Vydūno poezija pasižymi ypatingai stilizuota anglų kalba ir giliu šių laikų filosofiniu turiniu. Universiteto literatūros kritikai labai palankiai vertino tų eilėraščių rinkinį. Jis yra numatęs tęsti toliau studijas užsieny.

Vydūnas Tumas yra Fullertono valstybinio u-to profesorės dr. Elenos ir senprūsių lietuvninko Hermano Tumų sūnus. Vydūno tėvelio giminaitis Jonas Smalakys 1899 metais buvo išrinktas Maž. Lietuvoj senprūsių lietuvių atstovu į Vokietijos kaizerio Wilhelmo II-jo Reichstagą — Vokietijos imperijos parlamentą. J. Smalakys kaip senprūsių lietuvių atstovas, Vokietijas Reichstage gynė taip pat ir Didžiosios Lietuvos lietuvių reikalus, ypač iškeldamas viešai Didžiajai Lietuvai Rusijos carų spaudos draudimo laikas daromas skriaudas. Per Smalakį sužinojo pasaulis, kad Didž. Lietuvoj Rusijos carai uždraudė spausdinti lietuvišką raštą

Vydūnas Tumas

Vydūno senelis spaudos draudimo laikais yra nemažai knygnešių priglaudęs.

Vydūno tėvas teisininkas H. Tumas buvo Klaipėdos Pedagoginio instituto Klaipėdos krašto teisės lektorius. Po Klaipėdos netekimo gyveno Kaune. Vokiečių okupacijos metais už lietuvišką veiklą buvo gestapo suimtas ir ilgesnį laiką kaip politinis kalinys kalintas įvairiuose Vokietijos kalėjimuose, kur nustojo daug sveikatos.

Vydūnui Tumui kūrybos srity linkėtina tapti vienu senprūsių lietuvių kūrėju po Kristijono Donelaičio ir prof. L. Rėzos.

S. P.

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

VLADAS RAMOJUS

SALDŪS PAMOKSLININKO ŽODŽIAI

"Lietuvių Dienų" žurnalo š.m. birželio nr. vedamuoju įdėtas žinomo JAV sostinėje gyvenančio vienuolio — pamokslininko straipsnis "Mūsų tautos tragedija". Straipsnis pradedamas šiuo epizodu: "Nedrąsiai tada aušo birželio 14 d. (1941 m. — V.R.) rytas. Saulutė, lig bijodama nušviesti Rūpintojėlių krašto kelius ir kryžkeles, neskubėjo pasirodyti viršum Nemuno šalies miškų ir laukų. Kažkoks delsimas, nerimas jautėsi gamtoje ir širdyje..."

Kiek daug naivios fantazijos apie "bijančią" ir "neskubančią" saulę virš "Nemuno šalies" čia paberta. 1941 m. birželio 14 gyvenau šiaurės Lietuvoje ir gerai atsimenu, kad buvo saulėtas rytas ir diena ir kad bent mano gyvenamoje aplinkoje saulės neišgąsdino nei enkavedistų durtuvai, nei suimtųjų ištrėmimui ašaros bei aimanos.

Baigdamas vedamąjį, autorius dar pabrėžia: "...Tremtiniais iškly dę, didvyriais grįšime, jei širdimi jausime savo žemės skausmą ir dejas..."

Mano manymu, jei dar bus "didvyrių" iš "tremtinių" tarpo, tai gal tik tie, kurie laisvam gyvenimui prisikėlusiai Lietuvai parveš milijonus dolerių.

NEBEŽINO, KADA BUVO PRARASTA NEPRIKLAUSOMYBĖ

Kartas nuo karto pasiskaitau "Naujienų" vedamuosius. Š. m. liepos 17 d. vedamajam radau šiuos žodžius: "Prieš 40 m. Kaune gimęs Kazakevičius prisimena nepriklausomą Lietuvą ir josios pradžios mokyklas..." Tuojau kilo klausimas, kada gi buvo prarasta Lietuvos nepriklausomybė? O gi po to, kai 1940 m. birželio 15 d. Sovietų armijos įžygiavo į Lietuvą ir ją okupavo, surežisavę liaudies seimo spektaklį. Taigi Lietuvos nepriklausomybė buvo prarasta prieš 38 m. Todėl "prieš 40 m. Kaune gimęs Kazakevičius" tada tebuvo tik 2 m. amžiaus ir vargu gali prisiminti nepriklausomą Lietuvą ir jos pradžios mokyklas. Patikrinęs mūsų ir tarybinę enciklopedijas, suradau, kad Vytautas Kazakevičius, sovietinis pareigūnas, yra gimęs 1930 m. "Naujienų" vedamojo ra šytojas, bemaišydamas košę, tiek sumaišė, kad ir poetę Vitaliją Bogutaitę - Keblienę tame pačiame vedamajame pakrikštijo Rasa. O kaip dažnai "Naujienų" redaktoriai giriasi, kad jų redaguojamas dienraštis skelbia "teisingiausias" žinias. Liepos 17 d. vedamasis ką kitą rodo.

UŽ JO GALVĄ BUVO PASKIRTA 10,000 RUBLIŲ

Protarpiais gaunu ilgus laiškus iš Teherano miesto Irane. Juos rašo jaunystės dienų bičiulis inž. Kostas A. Jau eilė metų jis, kaip JAV alyvos firmų konsultantas, ten dirba, už butą mokėdamas net 750 dol. mėnesiui. Apkeliavo daug kraštų, daug ką matė. 1944 m. vasarą iš gimtosios Aukštaitijos pasitraukė pats paskutinis, V. Vokietijoje ir Kanadoje studijavo ir baigė inžineriją. Kada jis, pasiekęs laisvuosius Vakarus, dienas leido universitetuose, Lietuvoje, jo gimtosiose Kupreliškio apylinkėse, buvo pilna aktyviai besireiškiančių Lietuvos partizanų. Komunistinė valdžia net iki 1954 m. galvojo, kad jų tarpe vienas iš pačių baisiųjų bei pavojingųjų esąs Kostas A. Už tai Kosto tėvus ir dvi seseris komunistiniai aktyvistai sugrūdo į vagonus ir ištrėmė į Sibirą, o už Kosto galvą paskyrė 10,000 rublių. Apylinkėje sklido įvairiausi gandai: vieni matė Kostą kritusį kautynėse prie Kupreliškio, kiti — sušaudant komunistinius aktyvistus. Sušaudytųjų giminių laiškai iš okup. Lietuvos pasiekė jų komunistuojančius gimines Bostono apylinkėse ir, kai 1954 m. Kostas apsilankė viename Massachussets miestelyje, vietos raudonieji net atėjo į bažnyčią pasižiūrėti to, kuris neva "šaudė jų gimines". Tik tada jie suprato, kad gandai buvo neteisingi, kad Kostas Lietuvą paliko 1944 m. rudenį. O kaip skaudžiai už tuos neteisingus gandus nukentėjo jo tėvai ir seserys. Tai tik viena tragedija iš daugelio vykusių pokario metais okup. Lietuvoje Stalino ir Berijos terorui siaučiant.

O apie Iraną inž. Kostas A. laiške rašo: "Šis kraštas nėra turėjęs įstatymų, o tik nuostatus savo klanui. Jokios etikos ir visko centras yra egoizmas, nesvarbu, kad rytoj bus tvanas. Visi stengiasi įlįsti ir kišti savo gimines, draugus. Nors šis staiga kaip kometa kylantis, o gal jau ir krentantis, kraštas yra po Sovietų Sąjungos, JAV ir Saudi Arabijos ketvirtoje vietoje savo alyvos produkcija, bet čia baisus supuvimas, korupcija negirdėta. Carterio alyvos politika gera... Bet aš jaučiu, kad sėdžiu ant parako statinės. Pasaulio dėmesio centras yra Viduriniai Rytai, o vietiniai gyvena tik šiai dienai, vagia pinigus ir investuoja į Kaliforniją ir kitur..."

GERAI PASIELGTA

Malonu, kad į Pasaulio Lietuvių dienų, vykusių Toronte, garbės komitetą, šalia kitų žinomų lietuvių, buvo pakviestas pirmosios lietuvių "sostinės" JAV —Shenandoah Šv. Jurgio liet. parapijos klebonas prel. J. Neverauskas ir taip pat veiklus Pennsylvanijos angliakasių Lietuvos narys kun. Algimantas Bartkus. JAV LB krašto valdybos dėmesys Pennsylvanijos angliakasių Lietuvai yra tikrai svarbus ir sveikintinas reiškinys, nes iš spaudos ir paskirų laiškų susidaro nemeluotas įspūdis, kad paskutinų kelerių metų bėgyje daugelio tenykščių lietuvių tautinė sąmonė vis labiau ir labiau atbunda.

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos Lietuvių dienoje susitikę šnekasi (iš k.) A. Audronis, sol. J. Čekanauskienė, H. Lingertaitis iš Bostono vyrų seksteto, op. sol. V. Zaunienė ir gen. konsulas V. Čekanauskas

Nuotr. L. Briedžio

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates $33.00 — Chicago, Cook County Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $31.00. Foreign countries $34.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kviekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	$33.00	$19.00	$15.00
Kitur J.A.V.	31.00	18.00	13.00
Kanadoje ..... (U. S.)	33.00	19.00	15.00
Užsienyje	34.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

— Tas mano draugas, kur gerai apie mane šneka už mano nugaros.

Thomas Fuller

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 So.49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7
Išskyrus treč. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija.
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia skambint 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue.
Val.: pirmad., antrad ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670.
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofs. tel. 737-1168, rez. 239-2919

Tel. ofiso HE 4-5849; rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus.

Ofs. HE 4-1818; rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
71-os ir Campbell Ave. kamp.
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Dr. Jonas G. BYLA-BYLAITIS
GALVOS IR STUBURO LIGOS
2858 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. — 476-3409
Valandos pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Telef. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso telef. RE 5-4410
Rezidencijos telef. GR 6-0617
Ofiso val.: pirmad. ir ketvirtad. nuo 1:00 ligi 3:00 val. popiet

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6193
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Rez. — 327-1965
DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJA
CHIRURGIJA
1002 No. Western Avenue
Ofiso tel. 489-4441
Valandos pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446
F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą.

DR. ŽIBUTE ZAPARACKAS
Telef. — 337-1285
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Ofisas:
700 North Michigan, Suite 409
Valandos pagal susitarimą

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 — 3:30 val. popiet. — Šeštadienį ir sekmad. nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto.
Telef. 434-2413
1490 A. M.
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Nevėluokite užsisakyti
ŽIEMINIUS LANGUS
KOSTAS BUTKUS
Tel. 778-2781

COME TO LITHUANIA IN 1978

JOIN US AND FULFILL A DREAM THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

DEPARTING DATES			NIGHTS IN EACH CITY
Sept. 15 to Sept. 23	—	$849.00	Vilnius 5, Moscow 2
Sept. 22 to Sept. 30	—	$849.00	Vilnius 5, Moscow 2
Sept. 28 to Oct. 7	—	$849.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Oct. 12 to Oct. 21	—	$849.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Dec. 22 to Jan. 5	—	$1,049.00	Vilnius 5, Warsaw 3, Leningrad 3, Moscow 2

A full day's excursion to Kaunas and a half day trip to Trakai is included.

JONAS ADOMENAS
Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212—697-7257

Daug vilčių teikia

GERIEJI KANADOS AITVARAI

Jau kuris laikas Kanados lietuviai suteikia netikėtumų, staigmenų. Jie sugebėjo gražiai susijungti ir įsteigti pavyzdingai lietuvių kunigų patriotų vedamas parapijas, lituanistines mokyklas, religines institucijas, jaunimo, profesines oraganizacijas, lietuvius skautus, ateitininkus, chorus, tautinių šokių grupes, sporto vienetus ir jų komandas, kitokius susiviejimus.

Pastaruoju metu keliose kolonijose atsirado pačių lietuvių sukurtos ir gerai vedamos kredito įstaigos (bankeliai), kurios iš savo pelno gražiai paremia lietuvių organizacinį gyvenimą, padeda įsigyti namus, stovyklavietes, teikia paramą ir lietuvių spaudai.

Kanados lietuviai gražiai reiškiasi mokslo, meno, lietuviškos raštijos pasaulyje. Jie organizuoja parodas, konkursus, skiria premijas, ruošia šventes, koncertus, spektaklius.

*

Lietuvių katalikų parapijos sėkmingai veikia Toronte, Montrealyje (po dvi), Hamiltone, Winnipege, Londone, Windsore, Parapijų misijos yra keliose vietose. Keliaujantieji kunigai dažnai aplanko po visą plačiąją Kanadą išsibarsčiusius savo tautiečius ir ten, kur jų nedaug tegyvena. Toronte gražiai veikia lietuvių evangelikų liuteronų bei reformatų parapija, lietuvio kunigo aptarnaujama.

Kanados lietuviai turi skaičiumi negausią, bet tvirtą spaudą. Toronte nuo 1949 m. pabaigos sėkmingai leidžiamas "Tėviškės Žiburių" savaitraštis, tikrai gerų žurnalistų — redaktorių redaguojamas. Galima net teigti, kad tai yra tvirčiausias ir geriausiai informuotas lietuvių savaitraštis visame pasaulyje.

Montrealyje leidžiama dar 1940 metais įsteigtas "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraštis. Pokario metais žurnalisto Jono Kardelio rankose jis buvo virtęs tikrai neblogu laikraščiu, tebeinančiu ir šiuo metu.

Kanados lietuviai išleidžia nemaža vertingų lietuviškų knygų. Yra išleidę stambų veikalą - Kanados lietuvių istoriją (anglų kalba). Lietuviai turi savo spaustuves, leidyklas.

*

Politiniame, visuomeniniame ir bendruomeniniame gyvenime Kanados lietuviai reiškiasi gražiai, kultūringai, vieningai. Svarbiausias dalykas — jie turi vieningą centrinę organizaciją — Kanados lietuvių bendruomenę su krašto taryba, valdyba, apylinkėmis. Ši institucija atsirado dar pokario emgiracijos pradžioje, kai iš seniau veikusi Kanados lietuvių taryba susiliejo su Kanados Lietuvių bendruomene. Veikia ir Kanados lietuvių fondas.

Šios institucijos gražiai subordinuojamos Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, o politiniame darbe — Vyriausiam Lietuvos išlaisvinimo komitetui, jį gausiai savo aukomis remdamos.

Kanados lietuvių aukos VLIKo darbams remti kas metai augo ir 1977 m. pradžioje Kanados Lietuvių bendruomenės vadovai VLIKo seime įteikė net 26,000 dol. čekį. Turint galvoje, kad jau keletą metų Amerikos Lietuvių Taryba VLIKo darbų nei finansiškai, nei morališkai neremia, Kanados LB aukos yra be galo didelė parama kovai dėl Lietuvos laisvės.

Kanadoje sėkmingai veikia Tautos fondo filialas, kuris jau daugelį metų rūpinasi lėšų telkimu.

*

Didelė Kanados lietuvių vienybė, galinga jų jungtis, nesusiskaldymas, vienas ir tas pats politinis bei bendruomeninis centras leido skaičiumi, palyginti, daug mažesnei lietuvių bendruomenei kaip JAV-bėse, proporcingai imant, didesnius darbus atlikti.

Iš daugybės atliktų darbų mes paminėsime tik patį paskutinį — Pasaulio lietuvių dienų, PLB seimo, sporto žaidynių ir V-sios dainų šventės Toronte suruošimą.

Seniau, dar senosios emigracijos laikais, tokie ir panašūs didžiuliai renginiai buvo ruošiami New Yorke, Pennsylvanijoje, pokario metais — Chicagoje. Tai visiškai natūralu, nes tik didžiausios ir geriausiai organizuotos lietuvių kolonijos sugebėdavo tokius didelius darbus atlikti.

Chicagos lietuviams nebuvo lengva per eilę metų ruošti ir žymia dalimi finansuoti tokius didelius renginius, kaip dainų, tautinių šokių šventes, mokslo ir kūrybos simpoziumus, jaunimo kongresus, Lietuvių operos pastatymus, teatro festivalius ir panašius dalykus.

Ir štai šiais metais nuo Chicagos lietuvių šią naštą mielai nuėmė Kanados, ypač Toronto lietuviai. Ruošdami pirmuosius grandioziškus parengimus, jie parodė daug ryžto, sutelkė daug aukų, nemaža sumanumo, geraširšdiškumo, nors kai kur ir buvo jaučiami organizaciniai trūkumai.

Didžiuosius parengimus kanadiškiai galėjo atlikti tik todėl, kad iš seniau turėjo gerą organizacinio darbo patirtį ir buvo vieningi. Prie to dar pridėkime vieną labai didelį dalyką — juos gražiai parėmė Kanados valdžios įstaigos.

*

Reikia pasidžiaugti, kad Kanados vyriausybė vienodai respektuoja ir remia visas dideles ir mažas tautines mažumas. Prieš kurį laiką federalinė Kanados ir provincijų (valstijų) vyriausybės atsisakė vadinamosios "tautų suvirinimo" politikos. Šiuo metu Kanada nuoširdžiai globoja tautines grupes, taigi ir lietuvius.

Nei Kanados valstybinės, nei jos saugumo institucijos nedaro bloga tautinėms mažumoms: nesikiša į jų vidaus gyvenimą, neprovokuoja, neinfiltuoja savo agentų, neskaldo tautinės vienybės. Atvirkščiai, valdžios įstaigos nuoširdžiai padeda, teikdamos įstatyminę globą, remia materiališkai. Jos šelpia tautinius ansamblius, tautinių šokių, sporto grupes, skautus. Neretais atvejais apmoka išvykas, kelionių išlaidas. Lietuvių lituanistinės mokyklos susilaukė reikiamo dėmesio. Tam tikros valstijų ar miestų švietimo įstaigos leidžia joms nemokamai naudotis valdiškomis patalpomis ir net moka lituanistinių mokyklų mokytojams algas. Be to, lituanistinėse (žinoma, ir kitų tautų) mokyklose išeitus svetimų kalbų kursus įskaito ir duoda reikiamus kreditus. Valdžios įstaigos dosniai remia dail A. Tamošaičio lietuvių liaudies meno studijos išleidimą.

*

Be galo džiugu, kad Kanados valdžios įstaigos atkreipė savo dėmesį į Lietuvių dienas, į pedagoginius mokytojų kursus ir suteikė labai didelę ir realią finansinę pašalpą. Jos didumas oficialiai nebuvo paskelbtas, tačiau ši pašalpa, kurią mes vadiname "gerųjų Kanados aitvarų", dovana, buvo tikrai nemaža, nesavanaudiška ir neįpareigojanti kurioos nors patarnavimus atlikti.

Taigi ne tiktai Kanados, bet ir viso pasaulio lietuviai yra dėkingi Kanadai už nuoširdžią globą ir paramą. Mūsų tautiečiai ištikimai tarnauja Kanados kariuomenėje, dirba jos fabrikuose, ūkiuose, įstaigose ir ne tiktai savo darbu, bet ir širdimi prisideda prie geresnės Kanados kūrimo. Dieve, saugok Kanadą, nes ji nesavanaudiškai globoja nelaimės ištiktus ateivius ir kitus nelaimingus žmones.

b. kv.

SOVIETŲ ŽEMĖS ŪKIS

Dideli žemės ūkio nesklandumai nepašalinami iki šio meto

GEDIMINAS GALVA

Žemės ūkis padarė neryškią pažangą, bet yra viena silpniausių grandžių Sovietuose. Per pastaruosius du penkmečius įdėtas didelis kapitalas į žemės ūkį. Žemės ūkio gamyba sumechanizuota. Žemės gerinimas, sausinimas ir drėkinimas leido išplėsti dirbamuosius plotus. Trąšų naudojimas pakėlė derlių, nors jis vis dar mažas. Sovietai vis dar nepajėgia išsiversti be grūdų įvežimo iš užsienio.

Didelių nesklandumų yra gyvulių ūkyje. Pašarų gamybos ūkyje esantys nesklandumai lemia gyvulių ūkio negeroves: nežymų penimų gyvulių svorio prieauglį ir menką mėsos kokybę. Pakito gyventojų maisto kiekis, vis daugiau vartojant mėsos ir mažiau augalinio maisto. Mėsos pareikalavimas didėja. Prie mėsos krautuvių eilės pirkėjų tebesirikiuoja.

Žemdirbių ūkinė padėtis pagerėjo, bet vis dar nėra patenkinama. Dėl šios priežasties kaimo jaunimas spraudžiasi į miestus. Kaime tebetrūksta mechanizatorių.

Šie nesklandumai buvo paliesti sąjunginiame komunistų partijos centro komiteto suvažiavime, prasidėjusiame VII. 3.

Pasigyrimai ir aimanos

Minėtame suvažiavime kalbėjo partijos generalinis sekretorius. L. Brežnevas tema: "Apie to limesnį TSRS žemės ūkio vystymą". Ilgame pranešime pasigirta gamybiniais fondais, žemės ūkio energetika, kadrų prieauglių, žemdirbių atlyginimo pakėlimu ir derliaus padidėjimu nuo 1965 m., taigi jo valdymo metu.

Kalbėdamas apie derlių palygino dviejų septynmečių 1959 — 65 m. ir 1971 — 77 m. duomenimis. Čia pateikiu minėtų septynmečių derlių centneriais iš ha: grūdų —10,3 ir 15,1 medvilnės — 20,6 ir 27,7 cukrinių runkelių —168 ir 229, linų pluošto — 2,6 ir 3,8 bulvių — 94 ir 114, daržovių — 113 ir 141.

Septynmečių vidutiniai derliai yra maži. 1977 m. ok. Lietuvoje grūdų derlius buvo vidutinis, bet siekė 27,7 cnt. iš ha.

Mėsos gamyba, lyginant minėtų septynmečių duomenis, pakilo nuo 9,2 mil. to ligi 14 mil. to, bet nepatenkino paklausos. Pieno gamyba padidėjo nuo 63,9 mil. to ligi 88,8 mil. to.

Pranešėjas, kalbėdamas apie "laimėjimus", vis aimanavo: "Žinoma, mes dar turime nemažai rūpesčių ir silpnų vietų. Gerai suprantama, kad ne viskas žemės ūkyje vyksta, kaip norėtųsi".

Dvi silpnos grandys

Ilgai šnekėta apie žemės ūkio mechanizavimą, chemines trąšas. Tai dvi silpnos grandys, kurioms teikiama didelė svarba.

Žemės ūkiui mechanizuoti įdėtas didelis kapitalas į mašinas ir įrengimus. Apie mašinų priežiūrą pranešėjas teigė: "Daugelyje kolchozų ir sovchozų nesilaikoma mašinų naudojimo ir laikymo taisyklių. Daug mašinų prastovi dėl paprasto remonto ir techninio aptarnavimo. Daug technikos be laiko susidėvi ir nurašoma. Nėra reikiamos tvarkos degalų ir tepalų panaudojime ir apyskaitoj. Trūksta mechanizatorių, žemas traktorių darbo pamainamumo laipsnis. Visa tai didina gamybos kaštus, daro didelę žalą kolūkių, tarybinių ūkių ir valstybės ekonomikai".

Kita silpna grandis — trašų panaudojimas. Trąšų vis daugiau gaminama. 1965 m. panaudota 27 mil. to, 1977 m. —77 mil. to, o ateinančiame penkmetyje numatoma pagaminti 135 mil. to trąšų. Apie jų panaudojimą pranešėjas tarė: "Daugelyje kolūkių ir tarybinių ūkių prarandama ar sugadinama dideli kiekiai trąšų, pažeidinėjamos agrochem· nės jų naudojimo taisyklės. Herbicidų vis trūksta".

Gyvulių ūkis

Pranešėjas teigė, kad "gyvulininkystės išsivystymo lygis neatitinka sparčiai didėjančių poreikių". Poreikius lemia ne spartus gyventojų prieauglis, bet kintantis racionas, kai daugiau vartojama mėsos, mažiau grūdinių patiekalų ir bulvių.

Gyvulių ūkio svarbiausias klausimas — pašarų gamyba vis dar laukia tinkamo sprendimo. Blogesnio derliaus metais pašarų trūkumas verčia mažinti gyvulių skaičių. Našių gyvulių atrankos klausimas dar neišspręstas. Parduodami raguočiai mažo svorio —350 kg. Pranešėjo žiniomis, "Didelė dalis galvijų gabenama į skerdyklas beveik nenupenėti, menko svorio ir blogo įmitimo".

Skatinami stambūs kiaulininkystės ūkiai. Norima vėl stiprinti labai apleistą avininkystę.

Žemės ūkio skatinimas

Nė vienas kitas partijos vadovas nėra taip aštriai kritikavęs Sovietų žemės ūkio politikos. Pranešėjui užkliuvo sąjunginė žemės ūkio ministerija, valstybinio ūkio plano komitetas, nes šios įstaigos trukdančios pažangą. Daugybė žemės ūkio planų, nepagrįstas jų kaitaliojimas nepatarnauja skatinti žemės ūkio gamybą. Jis prikaišiojo, kad nesanti vykdoma konstitucija ir ne visur remiami sklypininkai, svarbus žemės ūkio veiksnys.

Pranešėjas kėlė ir naujas mintis. Jis siūlė pagalvoti apie žemdirbių skatinimą ir ūkių vadovų darbo premijavimą. Vėl kreipiamas dėmesys į žmogų ir jo gerovę nors ir miglotais pažadais.

Dėl žemės ūkio gaminių kainų pranešėjas tarė: "Tobulinant žemės ūkio gaminių supirkimo kainas vis dar nepavyko sutvarkyti taip, kaip norėtųsi. Kai kurių gaminių dar neatlygina ūkių sąnaudų. Kokios pasekmės? Kuo daugiauūkiai gamina tokių gaminių, tuo daugiau jie turi nuostolių". Štai dėl ko nuo 1979. I. 1, nekeičiant mažmenų kainų, padidintos pieno, vilnos, avienos, bulvių ir daržovių supirkimo kainos.

Partijos rikiuotojas vis dar turi didelių polėkių ir svajonių. Jo polėkis pašalinti gyvulininkystės ūkio nesklandumus sukūrus stambius ūkius. Jo svajonė pakelti grūdų vidutinį derlingumą 1981 m. iki 20 cntr., o Ukrainoje ir Pabaltijy pasiekti net 40 cntr. iš ha.

Tai svajonės. O svajonėmis komunistų partija jau seniai suvedžioja priespaudoje gyvenančius: rytoj bus geriau. Kada ateis tas gerovės rytojus?

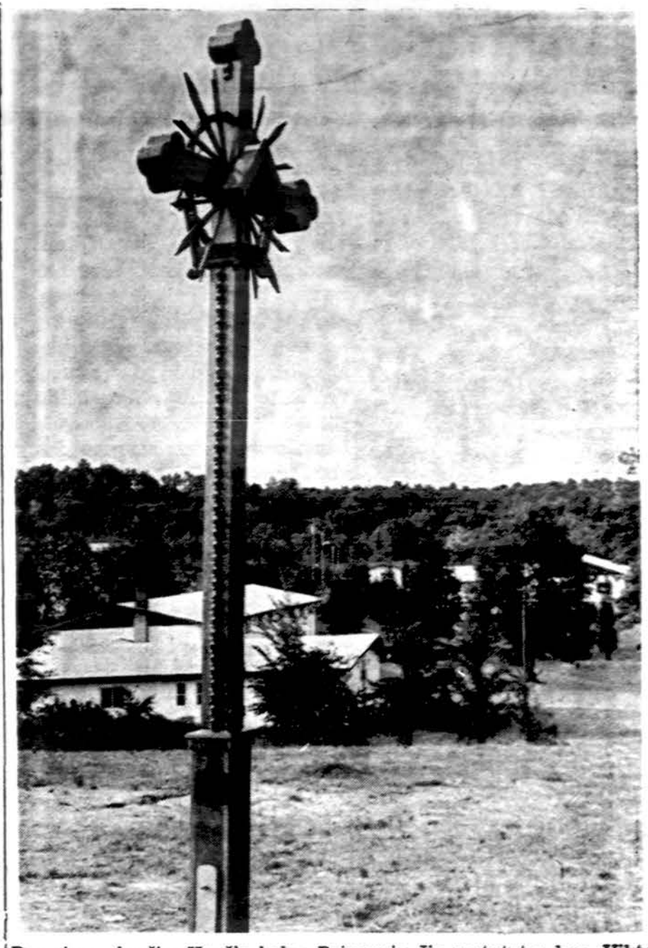

Dar vienas kryžius Kryžių kalne Dainavoje. Jis pastatytas kun. Viktoro Dabušio šeimos atminimui. Projektas dailininko Viktoro Veselkos

Nuotr. Jono Urbono

ZAIRO VYSKUPŲ LAIŠKAS

Zairo katalikų vyskupai bendrame ganytojiniame laiške ragina šio krašto tikinčiuosius ir viso pasaulio krikščionis, konkrečiai veikti, kad būtų pagerinta krašto socialinė ir moralinė padėtis. Zairo vyskupai pažymi, kad nuo ekonominių ir ir socialinių problemų sprendimo didžia dalimi priklausys šio krašto ateitis. Vyskupų iniciatyva liepos 30 dieną buvo pravesta tarptautinė rinkliava pagalbai nuo karinių veiksmų nukentėjusiem Shabos provincijos gyventojam; taip pat bus įsteigta tarptautinė katalikų organizacija, kuri rūpinsis tarptautinės pagalbos paskirstymu Zaire.

Lietuvių maldos ir solidarumo diena

Baigiantis vasarai, visa pavergta Lietuva rengiasi Šiluvos Dievo Motinos šventei. Rengiamės ir mes, laisvojo pasaulio lietuviai. Su pasigėrėjimu skaitome katalikų Bažnyčios kronikose, kaip, nepaisydami įvairiausių trukdymų ir pavojų pavergtos Lietuvos lietuviai, seni ir jauni, sveiki ir ligoniai skuba į Šiluvą padėkoti Švč. Mergelei Marijai už pagalbą ir paguodą ir paprašyti jos užtarimo, kad Lietuvos ir lietuvių golgota būtų palengvinta ir sutrumpinta.

Jau 1976 metais Pasaulio Lietuvių katalikų bendrijos valdyba Švč. Mergelės Marijos gimimo šventę — rugsėjo 8 d. paskelbė viso pasaulio lietuvių maldos ir solidarumo diena. Matydamas lietuvių prisirišimą prie Šiluvos Dievo Motinos, popiežius Paulius VI 1974 m. suteikė Šiluvos bažnyčiai bazilikos statusą, tuo atkreipdamas viso pasaulio dėmesį į šią šventovę.

Todėl ir šiais metais kviečiame ir raginame visus lietuvius tinkamai paminėti Švč. Mergelės Marijos gimimo šventę, kad tuo būdu, jungdamiesi su pavergta Lietuva, vienu balsu pasibelstume į dangaus vartus, prašydami Aukščiausiojo per Šiluvos Dievo Motinos užtarimą palaimos mūsų nesvyruojamai kovai už tautos laisvę ir nepriklausomybę.

Su malonumu konstatuojame, kad kiekvieneriais metais vis didesnis skaičius parapijų ir organizacijų dalyvauja šioje maldos ir solidarumo šventėje. Šiais metais dalyvaukime visi. Melskimės, kad netrukus galėtume laisvai susirinkti į Šiluvą i švisų pasaulio kampų padėkos ir laisvės giesmei.

Pas. Liet. Katalikų bendrijos v-ba

Vysk. V. Brizgys,
Tit. pirmininkas

Pr. Povilaitis,
Vykd. pirmininkas

Skeveldros

ALĖ RŪTA

Romanas

80

Kai Austė buvo išėjusi pasivaikščioti su mergyte, parašiau vieną epizodą savo naujos apysakos; parašiau, o paskui — subraukiau ir... perbraukiau. Negaliu Trumpio išvyti iš savo minčių...

Spaudžiu pieštuką, skauda pirštai. Sunki galva, sunkios ir narplios mano mintys. Diena greit baigsis, — mano laisva diena. O aš dar nei nepradėjau...

Kietas pieštukas. Kankinuosi senamdiška priemone. Kankinuosi tarp savo lyriškų minčių ir ... sunkios prozos statybos.

Įsižiūriu į Lėlytę, besiritinėjančią ant grindų, ir mąstau apie savo giminę...

Austė jau ruošia vakarienę.

Už lango sučiulba vienišas paukščiukas; jo balsus kažkur labai labai giliai man įduria.

18

Ir štai — Kalėdų šventės čia pat. Rodos, ir ta krautuvės muzika prityla, nes pati didžioji paslaptis jau čia pat. Ko nenutilt, kai jau tūkstančius ir tūkstančius pritraukė ir jų pinigines aptuštino. Jau visi apsipirko, jau ir į spalvotus popierius dovanos suvynuota, kaspinais perrišta. Krautuvėj visuose skyriuose, visuose kampuose jau mėtėsi vien liekanos, lyg šiukšlės: išrinkta, išblaškyta, sujaukta. Vėluojąs pirkėjas turėjo imt, kas liko, ir mokėt, kiek tik akiplėšiški kainų sprendėjai užrašė. Broleli, nebegalvok apie taupymą ir nebenorėk geresnio pasirinkimo. Gudresnieji šioj šaly pradeda apsipirkt nuo birželio ir liepos mėnesių.

Dangerutis lengvai atsikvėpė, paskutinį kartą nuskambinęs pinigų dėžę ir užrašęs savo dienos darbo rezultatus. Nusipurtė skvernus ir rankoves, nors dirbo švariame skyriuje. Kažką nusipurtė, kažką kita. Apsidairė po skyrių, į bendradarbių veidus žvelgė su užuojauta ir draugiška šypsena. Rodos, tik dabar pamatė skyriaus detales, kalėdinius papuošalus, dvi ryškias lempas iš priešingų sienos kampų. Gražu. Krautuvės dailininkai pasistengė. Bendradarbių veidai išblyškę ir pervargę, bet švyti džiaugsmu. Kam šventės, kam — tik atitrūkimas ir poilsis.

— Linksmų švenčių, linksmų, laimingų, — linkėjo vienas antram.

Raudonskruostė mergaitė ir vyresnės dvi moterys pasikeitė mažom dovanėlėm. Jos patylom dėkojo viena antrai, žvilgčiodamos į vyrus, lyg pajutusios kaltę, kad jiems nieko nedavė. Buvo tartasi susidėt pinigų ir nupirkt dovanėlę Garry, bet tam Dick nepritarė (gal iš pavydo?); be to, prieššventiniame laikotarpy dirbo daug įvairių žmonių, laikinai ir trumpai, kuriems nerūpėjo įsigerinti skyriaus vedėjui Garry, nei Dick, nors šis ir buvo draugiškas, visus suderindavo, darbą paaiškindavo (tarp savo nuolatinių populiarių dainų švilpavimų).

— Happy Honukah! — Šūktelėjo Almiui storulė Mayzy. Dėl jo svetimo akcento, žydė pamanė, kad ir jis žydas.

"O, boy!" — galvojo Almis, — "kaip ji bespaustų mane, jeigu jos mintyse nebūčiau žydu?" — Nes krautuvėj buvo žinoma, kaip savas savą palaikė, kaip "riebią sumą" perleisdavo "mūsiškiui", kitus tuo pačiu aplenkiant ar net nuskriaudžiant.

Almis sumurmėjo atsakymą:

— Happy Hollydays.

Jesus, kaip ta Mayzy jam įkyrėjo! Transakcijų pagriebimu, užlindimu prie pirkėjo prieš pat jo nosį, garsiu gergždančiu balsu, arkliškau juoku...

Dick skubėdamas tvarkė stalus; žvilgsniu jis prašė ir Dangerutį — padėti. Išplėšytos dėžutės, apgadinti diržai, suglamžyti kaklaraiščiai... Jie bruko laužą į stalčius, popiergalius metė į šiukšlių dėžę; kelias geresnes prekes išrikiavo ant prekystalio, kad po švenčių nebūtų taip tuščia.

Almis neramiai dairėsi, nes jau skambutis čia pat, ir visi, kaip gyva lava, išvirs iš krautuvės, išsilies pro duris ir pasklis po gatvę... Kišenėj jis čiuptelėjo dėžutę, kurią turi, jei suspėtų, dar prieš krautuvę uždarant atiduoti. Vienintelė dovana, vieninteliam žmogui. Daugiau jis nieko iš bendradarbių nesveikino, nei norėjo apdovanoti. Niekas ir į jį nekreipė ypatingo dėmesio.

Pagaliau jis išdrįso: stabtelėjo prieš Dick ir žiūrėjo tiesiai į akis. Skyrius buvo jau aptvarkytas, dar užklydusį pirkėją atakavo Mayzy; visi jau tik žvalgėsi į sieninį laikrodį...

— Kas per problema? — Klausė jį Dick.

— Nieko. Tik...

— Nori eit?

— Atspėjai! Norėčiau susitikt...

— Merry Christmas, Al! — Dick ištiesė ranką ir stipriai paspaudė Almio dešinę.

Dangerutis nelaukė nei keltuvo. Jau važiavo judamaisiais, nenustygstančiom kojom pašokdamas kelis laiptelius.

(Bus daugiau)

LIET. FRONTO BIČIULIŲ STOVYKLA

Tik pasibaigus at-kų sendraugių stovyklai, Dainavą užėmė Liet. Fronto bičiuliai, atvykę savo studijų savaitei iš JAV ir Kanados miestų.

Pirmadienį, rugpiūčio 7 d., buvo iškeltos vėliavos ir oficialiai pradėta studijų savaitė. Stovyklos komendantas Alfonsas Velavičius paprašė inž. J. Ardį tarti atidarymo žodį. Jis sveikino visus stovyklaujančius LF bičiulius ir linkėjo sėkmingos ir turtingos studijų savaitės. Po to kalbėjo LF tarybos pirm. Algis Raulinaitis, kuris sveikino bičiulius tarybos vardu. Pirm. inž. J. Ardys, salėje supažindino visus su studijų savaitės programa ir perskaitė Stasio Barzduko sveikinimo laišką. Jis pats dėl pašlijusios sveikatos negalėjo atvykti. Po vakarienės visi stovyklautojai susirinko viršutiniame kambaryje jaukiam pabenravimui. Buvo daug dainuojama. Dainoms pritarė akordeonu Vidas Neverauskas, Detroito Apvaizdos parapijos vargonininkas.

Antradienio rytą 10 val. vyko Juozo Kojelio, "Į Laisvę" redaktoriaus, paskaita: "Juozas Brazaitis, kokį aš pažinau iš asmeniškų kontaktų". Prelegento santykiai su Juozu Brazaičiu buvo daugiau pripuolami, nenuolatiniai. Jį pažinojo iš asmeninių kontaktų ir laiškų. Pats J. Brazaitis buvo gyvasis rezistencijos credo, įkūnijęs rezistenciją pačiu savo gyvenimu. Jis buvo pirmasis studijų savaičių organizatorius. Pirmasis kontaktas įvyko dar Vokietijoje. 1946 m. J. Brazaitis pakvietė prelegentą būti Vliko įgaliotiniu Muenchene. Po to vėl susitiko Chicagoje 1952 metais, kai jis atvyko kalbėti Vasario 16 minėjime. Tada turėjo privatų susitikimą Šv. Kryžiaus klebonijoje. Čia J. Brazaitis padarė pranešimą apie Vliko veiklą. Po to daugiausia korespondavo laiškais. Buvo labai pareigingas ir daug dirbo. Gavo pirmąjį širdies smūgį 1969 m. ir po to jo pajėgumas sumažėjo. Bet ir po to daug rašė. Nors buvo iškilęs į mūsų politinio gyvenimo aukščiausius postus, bet viešų minėjimų ar jo pagerbimų labai nemėgo.

Vliko pavedimu pokarinėje rezistencinėje veikloje bendravo su vokiečiais, prancūzais ir amerikiečiais, kol amerikiečių politika sutapo su Lietuvos laisvinimo tikslais. Paskui išsiskyrė.

J. Brazaitis buvo LF bičiulių vadas. Ėjo gelbėti tėvynės, didiesiems pavojams atėjus. Dar 1944 metais jis pasidarė viso rezistencinio gyvenimo vadovu. Jis buvo gerbiamas Vlike, ir ant jo buvo kraunamos pareigos. Vėliau buvo užmirštas, net ignoruojamas. Jis buvo iš prigimties visuomenininka, ir literatūra jo nepatenkino. Reiškėsi ateitininkuose, N. Romuvos judėjime ir kitur. Jo tikslas buvo laisva demokratinė Lietuva. Jis mums lietuviams paliko savo rezistencinę dvasią. Popietinei paskaitai buvo pakviestas dr. A. Damušis. Sovietams Lietuvą okupavus, dr. A. Damušis aktyviai įsijungė į tautos rezistencinį sąjūdį prieš okupantą. Buvo vienas iš vadovaujančių 1941 m. sukilimo organizatorių ir vykdytojų, kiek vėliau buvo laikinosios vyriausybės pramonės ministeris. Buvo vienas iš Vliko organizatorių, jo vicepirmininkas. Drauge su kitais keliais Vliko nariais praėjo nacių kalėjimus, perėjo Hochgerichtshof grėsmę. Iš pat rezistencijos laikų buvo vienas vadovaujančių LF šulų.

Dr. A. Damušis rėmė savo paskaitą keturiais dokumentais, rastais buvusio gestapo archyvuose. Čia jis pristatė šių dokumentų turinį, gana tiksliai pavaizdavusį tuometinę Lietuvos rezistencinę veiklą, kuri gestapui išaiškėjo po eilės suėmimų. Aišku, ir šioje dokumentacijoje yra eilė netikslumų, kuriuos prelegentas vaizdžiai išryškino. Kad ir po suėmimų, vis dėlto daugybė pogrindžio veiklos detalių gestapui nepaaiškėjo ir rezistencinės veiklos visai nesužlugdė.

Paskaitos pabaigoje prelegentas plačiau sustojo ir prie kai kurių Vliko narių ir savo paties areštų, tardymų bei tardymo metodų. Po paskaitos atsirado daug klausimų, į kuriuos prelegentas mielai atsakė.

A. P. Bagdonas

LAIŠKAI DRAUGUI

PADĖKIME ANGLIŠKAI KALBANČIAM JAUNIMUI

Visi svajojame kaip sustabdyti jaunimo nutautimą, ypač mišriose šeimose. Mišrių šeimų jaunimas lietuvybei beveik žuvęs. Tik dedant rimtas pastangas ir jas remiant savo auka, nutautimo procesą galima pristabdyti ir net sustabdyti. Šis ryžtas priklauso ne vien organizacijų vadovybėms, bet ir visiems susipratusiems lietuviams.

Reikia nepagailėti paremti ir pakreipti į lietuvybės vėžes mišrių šeimų jaunimą. "Draugo" liepos 17 d. numeryje atspausdinta žinia "Stovykla lietuvių kilmės vaikams, nemokantiems lietuviškai" Dainavos stovykloje. Vadinasi, ratas mišrioms šeimoms jaunimui padėti pradėtas sukti. Tik neleiskime jam sustoti, bet savo parama ir auka judesį sustiprinkime. Kas gali, savo giminių ar pažįstamų, turinčių lietuviškai nekalbančio jaunimo vienam ar dviems vaikams padenkime stovyklavimo išlaidas. Vienam vaikui reikia savaitei 55 dol. Manau, kad niekas dėl to nesubankrutuos, o jaunimui labai daug padėsi.

Dr. J. Adomavčius ragina, kad darbą reikia pradėti nuo savęs. Nors manęs niekas neragino ir neprašė, bet man kilo mintis pavasarį nupirkti bilietus į operą savo puseserės mišriai šeimai, kuri turi šešis vaikus ir gyvena šiaurinėje miesto dalyje. Pamatę operą visa šeima buvo sužavėta. Ji sužinojo, kas vyksta Chicagos kultūriniam lietuvių gyvenime. Į Toronte vykstančią dainų šventę nusivežiau tos pačios šeimos berniuką ir mergaitę "aštuoniolikinius". Sugrįžę namo tėvams pasakojo ir džiaugėsi. Vykome su vyčiais vienu autobusu. Kartu vyko ir Vyčių choro dirigentas F. Strolia, kuris vežėsi ir akordeoną. Nuvažiuojant ir parvažiuojant daug dainavo. Mano vežami į dainų šventę nekalbantys berniukas ir mergaitė, stebėjo ir klausinėjo, iš kur tiek daug dainų lietuviškasis jaunimas moka. Choro dirigentas Strolia mano berniukui ir mergaitei pasiūlė įstoti į choro eiles ir tautinių šokių grupę. Nėra abejonės, kad vaikai pasiūlymu susidomės ir stos į Vyčių eiles.

Radęs straipsnį "Drauge" dėl lietuviškai nekalbantiems stovyklos "Dainavoje", pusseseriai pasiūliau apmokėti išlaidas į stovyklą trims berniukams ir trims mergaitėms. Šiuo būdu manau juos laimėti lietuvybei, užtat savo veiksmus siūlau ir kitiems, nes tik realiais veiksmais padėsime lietuvybei ir padėsime nešti sunkią naštą, kuriai nešti reikalinga ir daug rankų.

Antanas Marma

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hot Springs, Ark.

DVI RADIJO VALANDĖLĖS

Hot Springse veikia šiuo metu dvi skirtingos lietuvių radijo valandėlės. Viena yra Lietuvių B. Hot Springs skyriaus "Laisvės Varpai", įsteigta prieš metus, kuri po dvejų metų pertraukos, lyg kokia pavasarinė gėlė po ilgos ir kietos žiemos, vėl pražydo ir nuo vasario mėn. pradžios oro bangomis Hot Springso bei apylinkės lietuvius vėl džiugina.

Kita tai daugiau kaip prieš metus įsteigtoji veikia Spa vardu, kuri egzistuoja tik kai kurių ALTos skyriaus narių remiama. Pradžioje buvo lyg privati, bet vėliau, šalia steigėjų priėmus dar 2 narius, įsiregistravo kaip Lithuanian Broadcasting Association Spa of Hot Springs. Negalėtumėm sakyti, kad šios Spa radijo pusvalandžiai lietuviškumui nepasitarnautų, bet atrodo, ar tik ne perdaug stengiamasi pataikauti ir ne lietuviškai kalbančiai masei, kuriai mes visvien esame svetimi, kuri vargu ir klausos tų Spa radijo programų. Tai parodo jau pats tos radijo valandėlės pavadinimas, nes pats Hot Springs resortinis miestelis amerikiečių spaudoje dažnai vadinamas Spa pakaitalu. O kiek daug čia dar visokių kitokių Spa yra. Čia veikia Spa Realty Co., Spa Construction Co., Spa Lake Resort, Spa Muffler Co. ir daugiau kaip tuzinas dar kitokių tų Spa, Spa. Na, tad sumanyta, kad ir lietuviams reikėtų neatsilikti nuo tų visokių Hot Springs Spa. O prisitaikyti nebuvo sunku. Paimant visų trijų tos radijo valandėlės steigėjų vardu pirmąsias raides ir pasidarė neva lietuviškas Spa. Bet Hot Springs lietuviams tos Spa radijo valandėlės direktoriai prisistato kaip "Leiskite į Tėvynę" pavadinimu, nors tai yra tik motto ir visi tai žino ar supranta. Tai dabar ir atspėk, kodėl toks didelis nevienodumas to vieno dalyko pavadinime, kodėl valdžios įstaigoje įsiregistravo kaip "Spa", o ne kaip "Leiskit į Tėvynę", jei tai skaito pavadinimu.

Nors ta Spa radijo valandėlė jau daugiau kaip metus veikia ir jau du Vasario 16-tos paminėjimus turėjo, bet nei viename, nei šiaip niekad iš jos dar neteko išgirsti tautos himno. Tuo tarpu "Laisvės Varpai" Vasario 16-tos minėjimą kaip tik pradėjo tautos himnu, kas visus klausytojus maloniai nuteikė. Bet toks Elvis savo himnu jau rado vietos Spa radijo vienoje programoje ir buvo pagarbintas kaip žymus dainininkas, nors visiems žinoma, kad jis bent lietuviuose nebuvo populiarus. Rimtų amerikiečių nuomonė apie jį ir ne kokia. Garsusis pamokslininkas Billy Graham apie jį štai ką pasakė: "Nenoréčiau, kad mano vaikai savo akimis turėtų pamatyti šitą dainininką"

Jei dėl trejeto pas tėvus gyvenančių lietuvių Hot Springs jaunuolių buvo reikalas praleisti kokia nors romantinio turinio dainelę, nėra peiktinas dalykas, bet tada ar nebuvo galima parinkti lietuvišką, nes jų nemažai yra įdainavęs ir mūsų Šabaniauskas, rodos, ir tą pačią lotynų kilmės melodiją. Bendrai paėmus, atrodo, kad tos Spa radijo valandėlės vairuotojai savo programos rikiavimu, savo pavadinimu Spa ir to pačio kaiteliojimais (vienur Lithuanian Broadcasting Association Spa, kitur jau Lithuanian-American Society Spa, Inc.) ir pan. perdaug greitai stengiasi ir nori ištirpti šio krašto veikiančiame visų tautybių tirpinimo katile.

Tenka manyti, kad taurioji Hot Springs lietuvių visuomenė visa tai pastebėjo, kas ir paskatino Hot Springs Bendruomenės narių susirinkime balsų dauguma nutarti atgaivinti radijo valandėlę "Laisvės Varpus". Tikėkime, kad, nenukrypstant nuo lietuviško kelio, "Laisvės Varpai" oro bangomis savo puikiomis programomis džiugins ilgai gal ir dažniau, Hot Springs ir apylinkės lietuvius.

Klausytojas ab

ĮSIGYKITE DABAR

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

★

Parašė Dr. Juozas Vaišnora

Apie istorinius lietuvių kovos metus.

Į anglų kalbą išvertė Juozas Bulevičius

Kaina $2. Kietais viršeliais — 3. Ši įdomi knyga gaunama:

DRAUGE, 4545 W. 63 St.,

Chicago, Ill. 60629

Kazio Barausko

Iš "Draugo" Rimties Valandėlės Parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje

PRISIKĖLIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo"' skyriui. Jo atminimui kun. P. Patlabos rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualiuosius. V. Bagdanavičius laidojant velionį sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedomino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai susikaupęs"'.

Kaina $4.00. Gaunama "Drauge, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629.

Persiuntimas 25 centai. (Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių).

JURGIS MATULAITIS

Stasys Yla

"Biografinė apybraiža, pirmoji tokios apimties... Autorius skaitytojams pažįstamas, nes jis savo raštais pririša skaitytoją, verčia mąstyti, gyvai ir vaizdžiai charakterizuoja asmenis...

Šioje knygoje autorius susikaupia ties vienu asmeniu — ark. Jurgiu Matulaičiu ir jį ryškina įvykiais, pokalbiais, dienraščių ir laiškų ištraukomis, buvusių mokinių ir bendradarbių liudijimais" — Valdemaras Cukuras.

Išleido ir spaudė Nek. M. Pr. Seserys, 370 pusl., 1977 m. Kaina su persiuntimu $7.41. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA IV-sis tomas. Pogrindžio leidinys. 478 pusl., minkšti viršeliai. Išleido Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoms leisti Sąjunga, Chicago, 1978. Kaina su persiuntimu $4.91. Ill. gyventojai prideda ekstra 20 ct. taksų.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Str., Chicago, Ill. 60629

CLASSIFIED GUIDE

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas 4 kambarių butas 2-me aukšte, Marquette Parke. Apšildymas ir karštas vanduo. Suaugusiems, be vaikų.

Skambint tel. 434-0637

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių. 2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629. TEL. — WA 5-2787

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos. Radijai Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St., tel. 776-1486

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plaunam ir vaškuojame visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: 925-2737 — 254-3320

Vytautas Valantinas

MOVING

ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

M. A. ŠIMKUS

NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE

4250 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Telef. GA 4-8654

Banaičio

JORATE IR KASTYTIS

3 veiksmų opera

Dainuoja Chicagos Lietuvių Operos choras, Dana Stankaitytė, Margarita Momkienė, Aldona Stempužienė, Stasys Baras. Groja simfoninis orkestras. Diriguoja Aleksandras Kučiūnas.

Puiki dovana. Albumas, 3 plokštelės. Kaina su persiuntimu $15.55 ras Kučiūnas.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

Biznieriams apsimoka skelbtis dienraštyje "Drauge".

REAL ESTATE

66 ir Homan. Tinka didelei šeimai. 4 miegamų namas labai geram stovy. Įrengtas rūsys. 2 maš. garažas. $40,000.

50 ir Talman. 5 kam mūr. Beismentas. 2 mašinų garažas. Platus lotas. $37,900.

8809 S. Tulley Ave. Liuksusinė 3-jų miegamų rezidencija. "Cathedral" lubos. 1½ vonios, 2½ maš garažas, šoninis įvažiavimas. $71,500.

68 ir Rockwell. 2-jų butų po 5 kamb. medinis namas. Pilnas rūsys. 2 maš. garažas. Žemi taksai $26,900

66 ir Rockwell. 3-jų butų mūr. 6 kamb. ir 2 po 3 kamb. Gerai išlaikytas namas. 3 atskiri gildymai. Naujas 2 maš. garažas. Tik $45,000.

45 ir Talman. 2-jų butų medinis — 5 ir 4 kamb. Tik $26,500.

40 ir Artesian. 2-jų butų medinis Geros pajamos. Garažas. $26,900.

Jei galvojate

PARDUOT, NUOMOT AR APDRAUST

Jūsų nuosavybę, prašome kreiptis į

Budraitis Realty Co.

4243 W. 63rd Street

Tel. — 767-0600

Geras mūro namas — 26 metų. 5 kamb. (3 mieg.). Namas kaip naujas. Prie 72-os ir California.

BROKERIS P. ŽUMBAKIS

TEL. PR 8-6916

Rimtas Namų Pardavimas

Modernus 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionalui liuksus ofisui patalpos. Daug priedų. Marquette Parke. Aukšta kokybė. $50,000.00.

4 vienetų mūras ir garažas. Marquette Parke. Naujas gazu šildymas. Našlė atiduoda už $38,800.

Gražus platus sklypas ir garažas Marquette Parke. Vertingas pirkėjui.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

2 butai. 9 metų senumo. 2 po 5 kamb. (3 mieg.). 51-ma už Kedzie.. Tik $82,500.00.

Mūrinis. 2 butai. Naujai atremontuoti. Vieną tuoj galima užimti. Brighton Parke.

72-ra ir Campbell. 1½ aukšto naujesnis mūr. namas. 3 mieg. Įrengtas rūsys. Labai švarus. $65,000.00.

52-ra ir Rutherford. Liuksus 5½ kamb. (3 mieg.). 10 metų mūr. "ranch". $69,500.00.

10½ akro žemės netoli Burlington, Wis. Maudytis ir žuvauti labai arti. $25,000.00.

48 ir Kolin. 8 kamb. med. namas. Maži taksai. Daug vietos. $36,500.00.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St., 436-7878

Dėl greito ir patogaus patarnavimo namų pirkimo ir pardavimo prašome skambinti

VILIUI HOFFMANUI

Telef. — 767-0600
Budraitis Realty
4243 West 63rd Street

MARQUETTE PARK

1½ aukšto mūras. 22 metų, 7 kamb. (3 mieg.) 2 vonios. Tinkamas giminingai šeimai. įruoštas rūsys. Garažas. Arti 72 ir Kedzie. Padarykite pasiūlymą.

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

HELP WANTED — VYRAI

BENCH MECHANIC

For lighting fixture mfr. Able to read blueprints — familiar with punch presses — union shop — all benefits.

CALL MR. KOCH — 277-2121

HARDWARE CLERK

For retail store. Exper. preferred. Inquire at:

3124 W. 111th St., Chicago

AUTOMATIC SCREW MACHINE ACME SET-UP OPERATE

second shift. Full & part time available. Top employee package.

AMERICAN COUPLINGS
Bellwood, Ill. Tel. 547-1000

VYRAI IR MOTERYS

CAFETERIA HELP—FULL TIME

We have immediate openings for cooks, kitchen help, cashier, utility persons, for all 3 shifts. Good starting salary. No exper. necessary.

Apply in Person

HOWARD JOHNSON HINSDALE OASIS

55th St. & Tri-State Tollway
Hinsdale, Illinois

SILK SCREENER

JAY-VEE FINISHING

Bensenville, Illinois

Tel. 766-4057 — 766-7722

HELP WANTED — MOTERYS

GIRL FRIDAY

Typing, filing, and gen'l office duties for 3 man office. Hours to suit.

7000 W. North Ave. — 237-2223

Reikalinga moteris prižiūrėti senyvo amžiaus moterį. 24 val. per savaitę. Skambint po 9 val. vak.

321-2165

LIVE–IN HOUSEMOTHER

Gehring Hall, an outreach program sponsored by St. Joseph Hospital, offers comprehensive medical care and help to meet the emotional needs of the single pregnant women 18 years and older. It is our answer to abortion. We are seeking a very special individual for a Live-In Housemother to supervise this facility. Relevant work experience as well as a sincere commitment to the right to life are significant factors in candidate selection. Excellent salary and housing are available. Apply:

9 a.m. — 3 p.m
or call:
8:30 a.m. — 5 p.m.

975-3010

ST. JOSEPH HOSPITAL

2916 N. Lake Shore Dr.
(The corner of Oakdale & Lake Shore Dr.)

An Equal Opportunity Employer

DĖMESIO

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

★

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

Remkit tuos biznierius, kurie skelbiasi "Drauge".

Perskaitę "Draugą", duokite kitiems pasiskaityt.

TEN, KUR GYVENO DINOSAURAI

Keletas įspūdžių iš kelionės su palapine

RITONĖ RUDAITIENĖ

Lankant šiaurės Amerikos gamtos stebuklus, niekuomet neteko sutikti tiek daug užsieniečių turistų, kaip Grand Canyon, Zion ir Bryce valstybiniuose parkuose. Sakoma, kad daug pasaulyje kraštų didžiuojasi nuostabiais, snieguotomis viršūnėmis kalnais ir amžinai žaliuojančiomis, kvapsniomis giriomis, bet tik JAV-se yra Grand Canyon. Kai šimtai tūkstančių amerikiečių kasmet vyksta atostogas praleisti užsienyje, vis daugiau užsieniečių, ypač vokiečių, belgų, prancūzų ir japonų, atvyksta Amerikon.

Šiuo metu JAV-se priskaičiuojama daugiau kaip 300 kongreso specialiais aktais įsteigtų ir vidaus ministerijos globojamų valstybinių parkų bei paminklinių vietovių. Jų paskirtis —išsaugoti esamą aplinką, natūralią ir nepaliestą ateičiai. Lankytojai mielai laukiami, tačiau pakartotinai prašomi išsivežti tik nuotraukas, palikti tik pėdsakus.

Norint bent pačius žymiausius parkus iš arčiau pažinti, reikia planingai susidaryti kelionės maršrutą. Mūsų šeimai ne kartą daug pasitarnavo National Geographic Society išleista "America's Wonderlands" ir "Wilderness U.S.A." knyga ir įvairūs žemėlapiai. Tad ir šios vasaros pradžioje, papildę nuolatinį stovyklavimui reikalingų daiktų sąrašą gyvačių įkandimo pirmosios pagalbos reikmenimis, išsirengėm trijų savaičių ir 5,000 mylių kelionei į buvusią dinosaurų teritoriją — šiaurės Amerikos didžiąsias aukštumas.

Beveik trejetą dienų per Iową, Nebraską ir Wyoming su automobiliu trukusį kelionė atvedė į Utah valstybės kalnuotas ir saulės išdegintas dykumas. Tačiau dykuma yra klaiki tik žmogui ir gyviams, kuriems vanduo yra būtinybė. Tam tikri driežai ir ropuonys puikiai apseina su lašeliu rasos ar tik šiaip pasigautu vabalėliu ištisą dieną. Jei ilgiau stabteli, gali įsitikinti, kad toje baisioje niekieno žemėje iš tikro knibždėte knibžda nuostabus gyvenimas.

Pakilę į aukštumas ir pernakvoję pušyne virš Liepsnojančio tarpeklio (Flaming Gorge), sekantį rytą jau pasiekėme Dinosaurų paminklinę vietovę. Šiame "kapinyne" 1908 metais buvo surasti didžiuliai kiekiai prieš 140 milijonų metų upės srovės sunešti ir ilgainiui smėlio ir dumblo daugiau kaip 5,000 pėdų sluoksniu užpilti, suakmenėję krokodilų, vėžlių ir 14-kos rūšių dinosaurų skeletai ir kaulai.

Lankytojai gali stebėti, kaip du ekspertai su neišpasakyta kantrybe tuos kaulus labai atsargiai, kartais net su gipso pagalba iš akmens uolos iškala ir iškelia. Be to, per stiklo langus matyti laboratorijoje vykstą darbai — daugumoje iškasenų galutinis nuvalymas ir paruošimas tolimesnėm studijom. Įdomu, kad vanduo kadaise tuos dinosaurų kaulus palaidojo ir vanduo galiausiai juos vėl atidengė. Tai nepaprastai reikšmingas radinys mūsų laikų palentologijos ir geologijos mokslininkams.

Atsilankiusiems skirtame labai moderniame ir šaltu oru vėsinamame pastate yra puikūs eksponatai. Tačiau jų pagalba tik dalinai išryškėja šių didžiulių gyvūnų, valdžiusių žemę daugelį milijonų metų, gyvenimo ir išnykimo istorija. Aplinkinė gamta nepaprastai žiauri ir negailestinga. Nuo saulės kaitrių spindulių nėra kur pasislėpti. Bet netoliese srauniai tekančios Žaliosios (Green) upės pakrantėse kadaise įsikūrę gyveno indėnai. Kai lipome iš arčiau pasižiūrėti prieš beveik pora tūkstančių metų uolose iškaltų ir ligi šiol dar nepasisekusių išskaityti patroglifų (įrašų), buvome įspėti, jog šiose vietose pasitaiko sutikti ne tik skorpionų, bet ir barškuolių gyvačių.

Sekanti atmintina oazė mūsų kelionėje — tai gėlėse paskendęs ir snieguotomis kalnų viršūnėmis apsuptas Salt Lake City. Šis gražus ir svetingas miestas yra Utah valstybės sostinė ir murmonų religijos centras. Atvykę iš didmiesčio, kur kiekvienas skuba savais reikalais, buvom nustebinti mažamečių pastangomis pardavinėjant vaisvandenį pagelbėti į nelaimę patekusio draugo šeimai ir vienos jaunuolės pastabumu ir pasiūlymu padėti mums susirasti reikiamą transportaciją. Laimingu sutapimu dar tą patį vakarą teko išgirsti murmonų Tabernacle chorą ir tuo pačiu pasigėrėti jų auditorijos nuostabia akustika. Įsitikinom, kad, sėdint toje didelėje salėje, iš tiesų galima be mikrofono pagalbos puikiai girdėti kitame gale nukrentant ant žemės spilkutę. Savotiškai įdomus ir pats Druskos ežeras, kuriame dėl didelio kiekio druskos — penkis kartus didesnio negu jūroje — neįmanoma nuskęsti. Netoli pliažo į akis krenta visiems gerai žinoma Morton druskos įmonė.

Pagaliau sekančią popietę pasiekiam Bryce Canyon. Po milžiniškos Ponderosa pušimis ištempę palapinę, šiek tiek pasistiprinę ir apsiavę tinkamus batus, einame pasižvalgyti, kas slepiasi už nedidelio kalniūkščio mūsų stovyklavietės gale. Staiga žemė pasibaigia ir prieš akis atsiveria kelių šimtų pėdų gilumo ir 20 mylių ilgumo duobė. Joje, kiek akys užmato, stovi nesuskaitomos įvairių formų ir pavidalų rausvo, gelsvo, balto ir violetinio atspalvio akmeninės struktūros. Vienos jų primena pilies kuorus, kitos — suakmenėjusias žmonių figūras, įvairius gyvulius, miestus, katedras. Šio milžiniško amfiteatro apšvietimas nuolat keičiasi ir priklauso grynai nuo oro, saulės ir metų sezono.

Nieko nelaukdami pasirenkam brošiūrėlėj įdomiausiai aprašytą taką ir atsargiai leidžiamės žemyn į fantazijos pasaulį. Tik grįždami atgal, sunkiai alsuodami ir vos atgaudami kvapą susivokiam, kad tai vienas sunkiausiai įveikiamų pasivaikščiojimų visame Bryce parke!

Kitą dieną nutariam susitikti su vienu iš daugelio parko specialių gidų, kuris supažindina su vietine gamta ir geologija. Sužinom, kad mus stebinančios sluoksnėtos formacijos susikaupė maždaug prieš 60 milijonų metų toje vietoje buvusiame jūros dugne. Prieš 13 milijonų metų jūros dugnas jau buvo sukietėjęs. Ilgainiui žemės nepaprasta spaudimo jėga viską iškėlė į paviršių. Laike šio proceso dabartinis žemės paviršius susproginėjo ir vietomis atsiskyrė. Tuomet žemės eroziją pradėjo ir tebetęsia sezonais kintanti temperatūra ir vanduo. Trumpai, tokia tad Bryce Canyon atsiradimo istorija.

Kadangi bet kokia gyvybė valstybiniuose parkuose saugojama ir globojama, daugumas juose gyvenančių paukščių ir žvėrelių nėra baikštūs, o daugiau smalsūs. Bryce parke ypač drąsios žemės voveraitės. Jų išdaigos teikia daug džiaugsmo ne tik vaikams, bet ir visai rimtiems gamtos stebėtojams.

Atsisveikinę su gražiuoju Bryce, pasukam link šiaurinio Grand Canyon kranto. Netrukus patekę į sausrą ir dulkių sūkurius, tik dabar aptariam ir pilnai įvertinam šiai gamtai pritaikytą praktišką kaubojų aprangą.

Grand Canyon, vienas iš septynių pasaulio stebuklų, atskleisdamas nepaprastai didingą vaizdą, kartu atveria ir žemės susiformavimo, apimančio net 2 bilijonus metų, paslaptį. Tai klasikinis žemės erozijos pavyzdys,

Saulių kultūrinėje stovykloje, Union Pier, Mich., buvo pagerbti žuvusieji, nuleidžiant jų garbei į Michigano ežero bangas vainiką.

Nuotr. P. Maletos

kuriam nėra kito lygaus. Akys pamažu keliauja žemyn įvairiaspalvėmis akmens pašlaitėmis, kol pagaliau mylios gilumoje sutinka tamsius uolų šešėlius ir vis gilyn tebesiskverbiančią galingąją Colorado upę. Nors šešėliai ir spalvų spektrai keičiasi beveik kas minutę, didžiausią įspūdį teikia saulėleidžiai ir saulėtekiai. Tik bejausmis žmogus gali išlikti nepaliestas ir abejingas tam nepaprastam reginio ramumui ir didingumui. Tikriausia, ne vieno mintys sugrįžta tam nepaprastam reginio ramumui ir didingumui. Tikriausia, ne vieno mintys sugrįžta į save ir priverčia pagalvoti apie savo gyvenimo laikinumą. Grand Canyon sluoksniai slepia savyje įvairių senovės augalų ir gyvūnų suakmenėjusias liekanas. Skaičiuojama, kad kai kurios jų yra net 570 milijonų metų senumo. Tai neišsemiama medžiaga įvairiems mokslo žmonėms, ypač evoliucijos tyrinėtojams.

Sakoma, kad iš arčiau pažinti ir geriau pajusti Grand Canyon didybę, reikalinga į ją nusileisti. Iš dviejų galimybių pasirinkom lengvesniąją, ir užuot ėję pėsčiomis, užsisakėme mulus. Takas žemyn vos keturių pėdų platumo, tad jojant per staigius posūkius dažnai pasijusdavom, kad ne tik mūsų kojos, bet ir mes patys kabome virš nesibaigiančios prarajos. Vis dėlto šiaip taip, kartais užsimerkę, paskirtį pasiekėm laimingai.

Nors šiaurinį ir pietinį Grand Canyon krantą teskiria dešimties mylių nuotolis, keliaujant pėsčiomis susidaro apie 20 mylių. Tuo atveju patartina nakvoti tarpeklyje, prie kabančiojo tilto esančioje Phantom Ranch užeigėje. Nusileidus žemyn, vasaros metu dažnai temperatūra siekia 110 laipsnių F. Todėl kiekvienas keliautojas privalo su savimi pasiimti bent galioną geriamo vandens vienai dienai.

Lankytojų patogumui abiejuose krantuose veikia paštas, restoranai ir suvenyrų parduotuvės. Iš anksto padarius rezervacijas, galima apsinakvoti.

Palikę nepamirštamą Grand Canyon, Zion valstybinį parką pasiekėm per mažiau kaip pusdienį. Geologiškai jis tos pačios žemės erozijas padarinys, tik jaunesnis už Bryce ir senesnis už Grand Canyon. Laiko ir vandens atrasti išsilikusius dinosaurų pėdsakus. Viso parko gyvybės šaltinis — tai apgaulingai negili Virgin upė. Jos vešliose pakrantėse tarpsta lapuočiai medžiai ir prieglobstį randa įvairūs gyvūnai ir žvėreliai. Tačiau potvynių metu, nešdama išrautus medžius ir uolenas, ši nekalta atrodanti upytė atlieka milžinišką Zion griovimo darbą. Jos išraustuose tarpekliuose, vietomis apie 1,500 pėdų gilumo ir tiktai 10 pėdų pločio ne vienas drąsuolis staigaus potvynio metu veltui mėgino išsigelbėti.

Dėl neįprasto statumo ir aukštumo, dauguma Zion uolėtų viršūnių eiliniam žmogui neįkopiamos. Bet vienas įdomiausių ir pavojingiausių takų, užvedantis lenciūgo pagalba beveik 1,500 pėdų virš Virgin upės slėnio į vadinamą Angelo nusileidimo tašką, suteikia atviros aukštumos nebijančiam tikrai nepamirštamą vaizdą

žuvo netoli 100 darbininkų. Lake Mead yra šios užtvankos rezervuaras.

Kitas mūsų kontaktas su civilizacija buvo mažiau įspūdingas ir sėkmingas. Bet, susitikę su giminėmis ir esant taip arti, neiškentėm neužsukę ir į Las Vegas...

Pagaliau atėjo diena, kai išsibaigė juoda duona ir staiga pradėjom ilgėtis namų. Grįžtant dar norėjosi aplankyti Saulėleidžio ir Didžiojo Meteoro kraterius ir stabtelėti šiaurės Arizonos Nudažytoje dykumoje (Painted Desert).

Ši spalvinga ir kalnuota dykuma įdomi tuo, kad joje išsibarstę guli sukamenėję ir susikristalizavę milžinų medžių kamienai. Apskaičiuojama, kad maždaug prieš 200 milijonų metų šioje vietoje buvo sekluma, per kurią tekėjo didelės upės. Tai jos čia atplukdino tuos didelius medžius ir užpylė smėlio, dumblo ir ugniakalnių pelenais. Giliai po šiais sluoksniais medžiai išliko sveiki nesupuvę. Pats medžio suakmenėjimo procesas nėra pilnai suprantamas. Manoma, kad vandenyje buvęs silikatas pateko į medžio celes ir vandeniui išgaravus pavirto į kvarcą. Ilgainiui ši vieta nugrimzdo ir vėl iškilo virš jūros lygio, kol pagaliau vėjas ir vanduo šiuos suakmenėjusius medžius vėl atidengė. Nušlifuotas suakmenėjęs medis yra nepaprastai spalvingas, panašus į marmurą.

Paskutinį kartą pažvelgti į kelionėje aplankytas vietoves planavome nuo Colorado kalnų Pyke's Peak 14,110 pėdų aukštumoje. Girdėjome, kad tam tikromis dienomis, saulei leidžiantis, šio kalno šešėlis krenta net ant Kansas valstybės. Deja, vos pasiekus viršūnę, užklupo smarkus lietus, kruša ir galiausiai baisi sniego pūga. Neišbuvę nė pusvalandžio, pradėjom leistis pakalnėn. Laukė dar ilga kelionė Chicagos pusėn.

Nenusiplikyk liežuvio kitų žmonių sriuboje.

Anglų patarlė

Brangiam Tavo tėvui mirus, su Tavim, miela

L I L E ,

kartu liūdime ir mes.

Danguolė ir Aleksas

Brangiam tėveliui ir uošviui Vokietijoje mirus, reiškiame mūsų giliausią užuojautą.

GERTAI ir POVILUI BALSEVIČIAMS

Tafilė Čepulionienė — **Olga Valentinienė**
Konstancija Čepienė — **Elena Sparkienė**
Natalija Šantarienė — **Sofija Adomavičiūtė**

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

Mūsų mielam, ilgų metų bendradarbiui ir draugui

A. † A. ZIGMUI DAILIDKAI mirus,

reiškiame jo žmonai VALENTINAI, dukroms ir jų šeimoms, visiems artimiesiems bei giminėms širdingą užuojautą ir dalijamės giliu liūdesiu.

Jonas Ambrizas
Ona ir Stasys Budėjai
Valentina ir Tadas Kojeliai
Julius Panka
Elena ir Petras Sniegaičiai
Laimutė ir Aleksandras Tornau

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LINKUVA

Šiaurės Lietuvos švietimo židinys

Redagavo dr. ALF. ŠEŠPLAUKIS

Išleido Linkuvos Monografijos leisti komitetas, Chicago, Ill. 1978.

Kieti viršeliai, 336 pusl. Kaina su persiuntimu $15.66. Illinois gyventojai dar prideda 75 ct. taksų.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS
1440 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Giedros Nasvytytės-Gudauskienės

KOMPOZICIJOS

NORĖČIAU SKRISTI — Naujos dainos mažiems ir jauniems. Kaina $2.00

4 DAINOS — Sopranui su piano akompanimentu. Kaina $3.00

VIESPATIES PASAULIS — Žemam balsui. Kaina 1.00

METŲ LAIKAI — Populiarių dainų ciklas. Kaina $2.00

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629.** Illinojaus gyventojai prideda 5% taksų.

APLINK MUS

× **Kun. Juozas Dambrauskas,** Marijonų vienuolijos provinciolas, rugpiūčio 15 d. išvyksta vienuolijos reikalais į Niagarą Falls, N. Y., kur lankysis pas Buffalo vyskupą. Iš ten vyks į Lietuvos Vyčių sąjungos metinį seimą Syracuse, N. Y., mieste ir dalyvaus seimo svarbesniuose posėdžiuose. Iš ten dar aplankys Marianapolį ir kitas vietas, kiek pailsėdamas nuo kasdieninių darbų. Į Chicagą grįš rugsėjo pradžioje.

× **Prof. dr. Stasys Goštautas** kartu su žmona ir trimis vaikais iš Westwood, Mass., yra atvykęs į Chicagą. Čia jis tvarko "Lituanus" žurnalo apie dail. K. M. Čiurlionį redagavimą, su rašyt P. Gaučiu tikrina specialiai atrinktą ir paruoštą ispanų poezijos rinkinį ir lanko savo draugus ir pažįstamus. Šia proga prof. S. Goštautas, lydimas savo uošvio K. Taliūno, su visa šeima aplankė "Draugo" redakciją, pasitarė įvairiais spaudos reikalais ir supažindino su dviem ispanų kalba parašytais didžiuliais moksliniais veikalais. Chicagoje dar pabus kokią savaitę.

× **Bernadeta Reinienė,** dr. Jono Reinio žmona, pasinaudodama vasaros atostogomis, išvyko į New Yorką aplankyti savo vyriausios sesers šeimos ir kitų artimųjų New Yorke ir apylinkėse. Žada pabūti savaitę laiko.

× **Dalia ir Tadas Mečkauskai** su sūnum **Rimantu** iš Lansing, Ill., buvo atvykę į "Draugą" įsigijo lietuviškų knygų, kurias visi mėgsta skaityti. Taip pat susipažino su spaudos darbais ir jos technika, o Rimantas ypač domėjosi redaktorių darbu ir spaudos žinių rinkimu.

× **Vladas Bacevičius,** "Draugo" foto bendradarbis Clevelande, išvyko į VI-tąją tautinę skautų stovyklą prie Paxton, Mass., kur jis tvarkys stovyklos paštą. Jau pagamintas šiai stovyklai ir sukakčiai skirtas specialus JAV pašto antspaudas. Mūsų bendradarbis pasižadėjo atsiųsti nuotraukų iš skautų stovyklinio gyvenimo ir sukaktuvinių iškilmių.

× **Kun. Jonas Svirskas,** Haverhill, Mass., atsiuntė metinį prenumeratos mokestį ir didesnę auką. Jis skelbiamas Garbės prenumeratorium. Už paramą maloniai dėkojame.

× **Dr. Petras Vileišis,** Waterbury, Conn., žinomas visuomenės veikėjas, aktyvus bendruomenininkas, prie prenumeratos mokesčio pridėjo 10 dolerių auką. Maloniai dėkojame.

× **Juozas Žilionis,** Cleveland, Ohio, pedagogas, "Draugo" knygų platintojas, palinkėjo sekmės, atnaujino prenumeratą ir atsiuntė 10 dolerių auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Naujoji PLB Valdyba** perima pradėtą aukų rinkimą Berisso, Mindaugo namų statybai užbaigti. Broniaus Nainio ir Margučio pastangomis iki šiol jau surinkta virš 60% reikalingos sumos. Padėkime mažiau pajėgiems broliams ir sesėms lietuviams Argentinoje įgyvendinti savo svajonę — nuosava lietuviška pastogė. Bereikia nepilnų dviejų tūkstančių dolerių. Čekius ar perlaidas rašykite: **Lithuanian World Community Inc.** vardu ir siųskite: **Margutis**, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Il. 60629 ar PLB valdybos iždininkui, adresu: M. Šilkaitis, 8750 W. 92nd Place, Hickory Hills, Il. 60457. Nuoširdus lietuviškas Ačiū. (pr.)

× **Danguolė Kviklytė,** šią vasarą gavusi magistro diplomą iš istorijos, atlikusi mokytojos praktiką, sutarė su Vasario 16 gimnazijos vadovybe padirbėti ten vienerius metus. Ji su keliomis mokinėmis rugpiūčio 15 d. išskrenda į Vokietiją, kur pradės tuojau mokytojauti ir vadovauti mergaičių bendrabučiui. Danguolė Kviklytė yra baigusi aukštesniąją lituanistinę mokyklą, dirbusi ir vadovavusi skaučių ir skautų akademikų organizacijose. Danguolė yra jauniausioji mūsų redaktoriaus Br. Kviklio dukra.

× **Julija Smilgienė** ir Jonas Paštukas talkina Putnamo seselių rėmėjų Chicagos skyriui rengti meno parodą, kuri bus rugsėjo 29 — spalio 1 d. Jaunimo centre. Taip pat bus ir madų paroda.

× **T. Petraitis,** Chicago, Ill., atsiuntė "Draugui" naudingų istorinių fotografijų, už kurias dėkojame.

× **Estrados dainininkų Kuodžio ir Girijoto koncertas - vakaras** įvyks šeštad., rugp. 19 d., 7:30 val. vak. buv. Balio Pakšto salėje, California ir 38-tos g-vės kampas. Veiks užkandžių ir gėrimų barai. Staliukai iš anksto rezervuojami tel.: **863-5747 arba vakare 434-3190.** **(pr.)**

× **Jei SKILANDŽIŲ tau tik reik,** tuoj pas PETRĄ ir užeik! — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrelės, kumpiai, aviena, veršiena, dešros ir t. t. **2913 West 63rd St., Chicago, Ill. Tel. 436-4337.** **(sk.).**

Chicagoje ir apylinkėse

ATSISVEIKINIMAS SU A. A. Z. DAILIDKA

Rugpiūčio 8 d. Chicagoje savo trumpą (58) metų), bet labai darbingą ir prasmingą gyvenimą užbaigė labai nuoširdus, darbingas ir pozityvus lietuvis vilnietis a. a. Zigmas Dailidka. Mirė ilgos ir sunkios ligos iškankintas. Gyvendamas Chicagoje buvo įvairaus lietuviško darbo talkininkas: bendruomenininkas, JAV LB Garbės teismo narys, Kultūros fondo pirmininkas, Liet. valstiečių liaudininkų s-gos centrinio komiteto, Varpininkų s-gos, "Sėjos" žurnalo redakcijos narys, "Varpo" žurnalo bendradarbis, kitos spaudos darbuotojas.

Atsisveikinimas su velioniu įvyko pereito penktadienio vakarą Evans koplyčioje, kuri buvo pilnutėlė čikagiškių. Gedulingą akademiją atidarė ir pravedė teisininkas Liudas Šmulkštys. Atsisveikino ir kalbas pasakė: LVLS-gos pirmininkas prof. M. Mackevičius, Vilniaus kr. liet. s-gos pirm. dr. Jonas Šalna, LB Vidurio vakarų apyg. pirm. Kazys Laukaitis, "Varpo" redaktorius dr. Antanas Kučys, Vilniaus kr. liet. s-gos Chicagos sk. pirm. Juozas Lekys, Chicagos liaudininkų atstovas Stepas Paulauskas. Jonas Jasaitis atsisveikino buv. LB krašto valdybos ir Pabaltijo universiteto kolegų vardu. Eugenijus Gerulis — Pabaltijo universiteto mokslo studijų draugų ir artimųjų vardu. L. Šmulkštys kiek ilgesniam žodyje nupasakojo prasmingą velionio gyvenimo kelią. Jis taip pat atsisveikino buvusių "Sėjos" žurnalo leidėjų, redakcijos ir administracijos vardu. Visi kalbėtojai iškėlė velionio didžiulį darbą ir nuopelnus lietuviškajai išeivijos kultūrai. Užuojautą šeimai išreiškė Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė.

Atsisveikinimo akademija baigta giesme Marija, Marija ir Tautos himnu. Rugp. 12 d. a. a. Zigmo palaikai buvo palydėti į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų į Liet. Šv. Kazimiero kapines. Liko žmona Valentina (Baukutė), dukterys Vilija, Saulėna, žentai. Su velionio Zigmo mirtimi lietuvių visuomenė perdaug anksti neteko labai uolaus savo darbuotojo. (b.k.)

Vėliavas nuleidus šaulių kultūrinės savaitės Union Pier, Mich. metu. Giedama giesmė "Marija, Marija"
Nuotr. P. Maletos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Sąryšy su "Grandies"** tautinių šokių grupės atsikvietimu dalyvauti Arkansas valstijos festivalyje, Hot Springs leidžiamas "The Sentinel — Record" išspausdino Hot Springs LB apylinkės valdybos vicepirm. Lucijos Gudelienės ir sekr. dr. Viktorijos Sakalienės spalvotą nuotrauką, pilnai išreiškiančią lietuvių tautinių rūbų grožį. Prie nuotraukos prijungtame ilgesniame aprašyme pristatoma "Grandies" šokėjai, informuojama apie vykstančią lietuvių tautodailės parodą ir Hot Springs LB apylinkę, kuriai vadovauja Stepas Ingaunis.

— **Antanas Matioška,** Dorchester, Mass., "The Christian Science Monitor" dienraštyje liepos 31 d. pasidžiaugia Vakarų rūpesčiu dėl Ščaranskio ir Ginzburgo, bet reiškia liūdesį dėl nesijaudinimo dėl kitų šiuolaikinių sovietų kalinių, "kurie visada priešinosi sovietų despotizmui ir kurie dėl savo demokratinių nusistatymų sunkiai kenčia". "Du iš daugelio tylių kankinių pavyzdžių", rašo Matioška, "yra iš Lietuvos, buv. nepriklausomos valstybės, kurią Sovietų Sąjunga okupavo Hitlerio-Stalino 1939 metų pakto pasėkoje". Nurodydamas tuos pavyzdžius, laiško autorius trumpai papasakoja apie Balio Gajausko ir Šarūno Žukausko persekiojimus ir bausmes. Laišką baigia pastaba, kad "daugiausiai reikalingi pagelbos nerusai disidentai, kurie lėtai smaugiami tolimose nuo Maskvos vietose".

— **Bostono LB apylinkės** pirm. Ant. Matjoška ir sekretorius Br. Kruopis laišku kreipėsi į tris Bostono laikraščius, "Holocaust" filmą rodžiusią televizijos stotį ir federalinę komunikacijos komisiją, protestuodami prieš filme lietuvių tautą liečiančius faktų iškraipymus ir filmo kūrėjų sukeltą tautinį bei rasinį antagonizmą. Gerai dokumentuotame pačių žydų šaltiniais paremtame laiške iškeliamos filme esančios klaidos ir pasmerkiamas sensacijų ieškojimas. Į laišką atsakęs NBC prezidentas Robert Mulholland aiškinasi, kad "Holocaust" buvo rodoma ne "tiksli istorija", bet "fikcija, paremta istoriniais įvykiais". Jis teigia, kad drama rodžiusi daugelį tautybių, bet neatsako, kodėl primygtinai buvo minimi vien vokiečiai, lietuviai, lenkai ir ukrainiečiai ir visur jie buvo "blogieji". Mulholland minimi šaltiniai, kuriais naudojosi scenarijų rašant, yra pagrinde sensaciolistų trečiaeiliai veikalai. Lietuvių SS buvimo Mulholand savo laiške netvirtina, bet ir filme šiuo klausimu esamos klaidos neatitaiso.

— **Per radijo valandėlę** — stotis 3EA perdavė programą, skirtą "Tėviškės Aidams" VIII. 4. Pravedė Birutė Šaulytė ir Virginija Bruožytė. Protarpiais buvo perduotos V Dainų šventės chorų dainos.

— **NSW universiteto** laikraštukyje "Unikan" patalpinta nuotrauka ir aprašymas apie dr. Audrių Bielskį, kuris atvykęs iš Lietuvos nuo kovo mėn. lektoriauja Elektros energijos departamente. Laikraščio korespondentui pareiškęs nusistebėjimą, kaip Australijoje du žmonės gali turėti ūkį (farm) ir juo naudotis tik savaitgaliais. Pagal "Unikan" dr. Bielskis grįš atgal į Lietuvą rugsėjo mėnesį.

— **Religinės šalpos vajus.** Sydnėjaus Religinės Šalpos vajus buvo pratęstas. Kun. P. Butkaus iniciatyva Bankstowne Lietuvių klube buvo suorganizuota akademija, Iškilmingos pamaldos įvyko St. Joachimo bažnyčioje, giedant Dainos chorui. Akademiją Lietuvių klube atidarė žodžiu ir maldą kun. P. Butkus, mokytoja E. Kiverytė ją pravedė. Su deklamacijomis pasirodė A. Savickienė, poetas Juozas Almis Jūragis ir M. M. Slavėnienė, kurios šiai progai sukurtą eilėraštį Nijolei Sadūnaiten pateikiame atskirai. Savo svariu ir nuoširdžiu žodžiu į sceną išėjo Krašto valdybos vicepirm. V. Patašiui ir jaunimo vardu inž. V. Juška. Paskaitą skaitė "Mūsų Pastogės" redaktorius Vincas Kazokas. Jo paskaita "Pasikėsinimas prieš sąžinę" apėmė visus aspektus Lietuvos gyvenimo, ypatingai vaizdžiai ir išsamiai nušviečiant komunistų persekiojimus Lietuvių tautos ir Katalikų Bažnyčios Lietuvoje. Aktorius St. Skorulis skaitė ištrauką iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos, Klaipėdos bažnyčios statybos ir jos tragediją, kai komunistai smurtu ir jėga atėmė Lietuvos ir viso pasaulio lietuvių katalikų lėšomis pastatytą naują bažnyčią ir pavertė savo tikslams. Meninėje dalyje pasirodė jaunos Sydnėjuj populiarios dainininkės Robyn Searl ir Audrutė Šliterytė, akompanuojant p. Matulic. Iš Newcastelio specialiai buvo atvykęs Zakarauskų moterų "Trio+1", kurios padainavo Sydnėjuj dar negirdėtų dainų.

— **Kun. Pr. Vaseris,** Melbourno lietuvių parapijos vadovas — klebonas, liepos 24 d. išvyko į Kanadą aplankyti savo brolio ir giminių. Paskutiniaisiais mėnesiais turėjo daug darbų, kai įmontavo ALK Federacijos valdybos nupirktą "Tėviškės Aidų" spausdinimo mašiną, išmokė keletą žmonių spausdinimo darbo. Daugelį metų jis linotipu surenka "Verpetus", "Ateities Žingsnius" ir atlieka kitų spaustuvėje darbų. Jam išleistuves suruošė "Tėviškės Aidų" ekspeditoriai, kurie paruošę laikraštį persiuntimui paštu, suruošė vaišes. ALK federacija ir Katalikių moterų d-jos valdyba išleistuves suruošė liepos 23 d. po ekumeninių pamaldų. Laimingos kelionės, laimingo sugrįžimo ir darbų įvertinimo kalbas pasakė ALK Federacijos iprm. Viktoras Laukaitis. Bendruomenės pirm. Alb. Pocius, Katalikių Moterų valdybos pirm. H. Statkuvienė. Tai buvo malonus pabendravimas ir savo dvasios vadovo nuoširdus pagerbimas. Apie spalio pabaigą grįš atgal į Melbourną.

— **"Dainos" sambūris,** kaip praneša "Tėviškės Aidai", grįžo iš Kanados ir JAV-bių su labai gerais įspūdžiais. Jo sutikimas ruošiamas VIII. 12 Lietuvių namuose Melbourne. Ta proga buvo pateikti atitinkami pranešimai iš PLD ir V Dainų šventės. Pranešimai buvo iliustruoti specialiai pagamintu filmu. Atskiras sutikimas — priėmimas ruošiamas sportininkams. Jis bus rugpiūčio 20 d. Šia proga bus renkamos lėšos kelionės išlaidoms padengti.

— **ALB Adelaidės** apylinkės valdybos sekretorius A. Grigonis praneša, kad naujasis valresas yra šis: 10 Eastry St. Norwood SA 5067. Tai kartu ir Adelaidės Lietuvių namų adresas.

AUSTRALIJOJE

M. M. Mykolaitytė-Slavėnienė, gyvenanti Australijoje, atšventė savo 70 metų amžiaus sukaktį. Ji yra poetė, atsiminimų apie savo brolį rašytoją V. Mykolaitį-Putiną autorė, visuomenės veikėja.

Prof. dr. Jonas Grinius skaito paskaitą Europos lietuvių studijų dienose
Nuotr. Ugnės Kazokaitės

KANADOJE

— **"The Catholic Register",** Kanados katalikų savaitraštis, liepos 22 d. laidoje išspausdino informaciją apie katalikų persekiojimą Lietuvoje, pogrindžio spaudą ir kunigų seminariją, kurioje esama KGB infiltruotų šnipų.

PAS LATVIUS

— **Raimunds Čaks,** vienas latvių skautų organizacijos veikėjų, žinomas žurnalistas, šiuo metu redaguoja latvių mėnesinį žurnalą — "Daugavas vanagų mėnešraksts", kuris pateikia daug įdomių rašinių ir žinių iš latvių išeivijoje ir tėvynėje gyvenimo. Redaktorius gyvena West Allis, Wis., o spausdinamas Toronte. Kiti redakcijos nariai: Silvija Ancane, Guna Ikona, Austra Liepina ir Janis Treijs.

CHICAGOS ŽINIOS

PROGRAMŲ ATLIKĖJAMS

Jaunuolius, kurie sugeba dainuoti, šokti, pasakoti juokus, anekdotus, groti muzikos instrumentu, kviečia Raudonasis Kryžius Chicagoje įsijungti į jų programų būrius, kurie vyksta linksminti ligonių, sergančių veteranų ir atlikti programą kitomis progomis.

DAUG BYLŲ

Prisiekusiųjų teismas Chicagoje iki birželio 30 d. išsprendė 42,956 bylas, tačiau tą dieną dar buvo neišspręstų bylų 46,875. Dabar praeiną apie 47.4 mėnesio nuo bylos iškėlimo iki jos išsprendimo.

NAUJAS DANGORAIŽIS

Greta Sears Tower, tik kitoj gatvės pusėj, planuojama pastatyti 40 aukštų dangoraižį. Čia įsikursiąs Sears Roebuck padalinys, atsikeliąs iš New Yorko.

LENKŲ PARODA

Chicagos lenkai rugsėjo 22—24 d. McCormick rūmuose ruošia savo kultūros ir prekybos parodą. Tarp ją globojančių yra ir vysk. A. Abramowicz. Programą joje atliks šokėjų, dainininkų grupės, bus ir jų madų paroda.

OPERŲ IŠTRAUKOS

Lyric operos mokyklos studentai Navy Pier festivaly rugpiūčio 17 d. 7:15 val., rugpiūčio 18 d. 6:45 val., rugpiūčio 19 d., 2:15 val. ir 7:15 val. vakare atliks operų ištraukų programą.

ATVYKS BRZEZINSKIS

Zbignev Brzezinskis, prezidento Carterio JAV saugumo patarėjas, spalio 8 d. atvyks į Chicagą ir pasakys kalbą Weizmano instituto pietuose.

IEŠKO TAUTODAILĖS MOKYTOJŲ

Chicagoje norima padidinti tautodailės mokymą audimo, keramikos, šokio ir muzikos srityje. Norima mokyti pradžios ir aukštesnių mokyklų auklėtinius. Tuo rūpinasi Urban Gateway įstaiga Chicagoje. Programos koordinatorė — Susan Eleuterio.

PERKA BONUS

Cook apskrity per pirmą 1978 m. pusmetį buvo išpirkta JAV E ir U serijų bonų už 173,5 mil. dolerių.

BEISBOLO RUNGTYNĖS

Chicagos mero Bilandic rūpesčiu beisbolo mylėtojai galės nemokamai matyti žaidynes rugpiūčio 12 d. 2 val. p. p. White Sox Parke.

BOMBA

Sprogo dinamito bomba namuose, 6423 W. Bloomingdale Ave., Chicagoje, išmušdama duris ir sugriaudama laiptus, vedančius į ketvirtą aukštą. Manoma, kad šia bomba norėta nugąsdinti Louis Capuzi, kad jis neliudytų prieš Orham Demir, 21 m., kaltinamą žmogžudyste. Nužudymas įvyko 1977 m. vasario mėnesį, susiginčijus dėl susidūrimo kelyje. Buvo nušautas K. Krueger, 19 m.

SUDUŽO BOMBONEŠIS

Britų sprausminis bombonešis, turėjęs dalyvauti aviacijos programoje Chicagoje, penktadienį nukrito ir sudužo netoli Glenview. Žuvo keturi įgulos nariai. Nukrito vos pakilęs iš laivyno bazės.

NAMAI BERNIUKAMS

Chicagos arkivyskupijoje yra dveji namai berniukams, kurie šeimoje turi kokių problemų. Vieni berniukai nuo 13 iki 16 m., kiti — nuo 17 iki 19.

Būrys atostogautojų "Gintaro" vasarvietėje Union Pier, Mich.
Nuotr. A. Šeštoko

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-3599
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

RAKTAS Į NAUJĄJĮ TESTAMENTĄ
Antanas Rubšys

I-ji dalis. Knygoje 10 skyrių. Naujojo Testamento: Bendrija ir jos savimonė, jos lopšys istorijoje. Senojo Testamento tauta. Izraelis. Krikščionybė. Naujos sandoros Bendrija. Jėzus — Naujojo amžiaus pranašas. Jo darbai. Dievo bendrija visiems. Paulius Apaštalų tarpe, Jo išmintis. Samprata, Dievo tautos samprata.

Išleido KRIKŠČIONIS GYVENIME, 1978. Kietais viršeliais, 394 pusl. Kaina su persiuntimu $8.90. Užsakymus siusti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Il. 60629.**